

REDAKCJA
I ADMINISTRACJA
Rua Est. Paulista, 842
(dawnej Aquidaban)
Telefona 6-3-4
Prenumerata roczna
W Brazylii 180000
W Argentynie 70000
Zagranicą 3 dolary
Placem i górnym
Cena numeru 2000
Za Kurytybę 3000

GAZETA POLSKA W BRAZYLIJI

Adres na listy
i przesyłki
pionierskie
GAZETA
POLSKA
Cena postal B
CORREIOS—PISMA
Wydawca
Pawel Nikodem

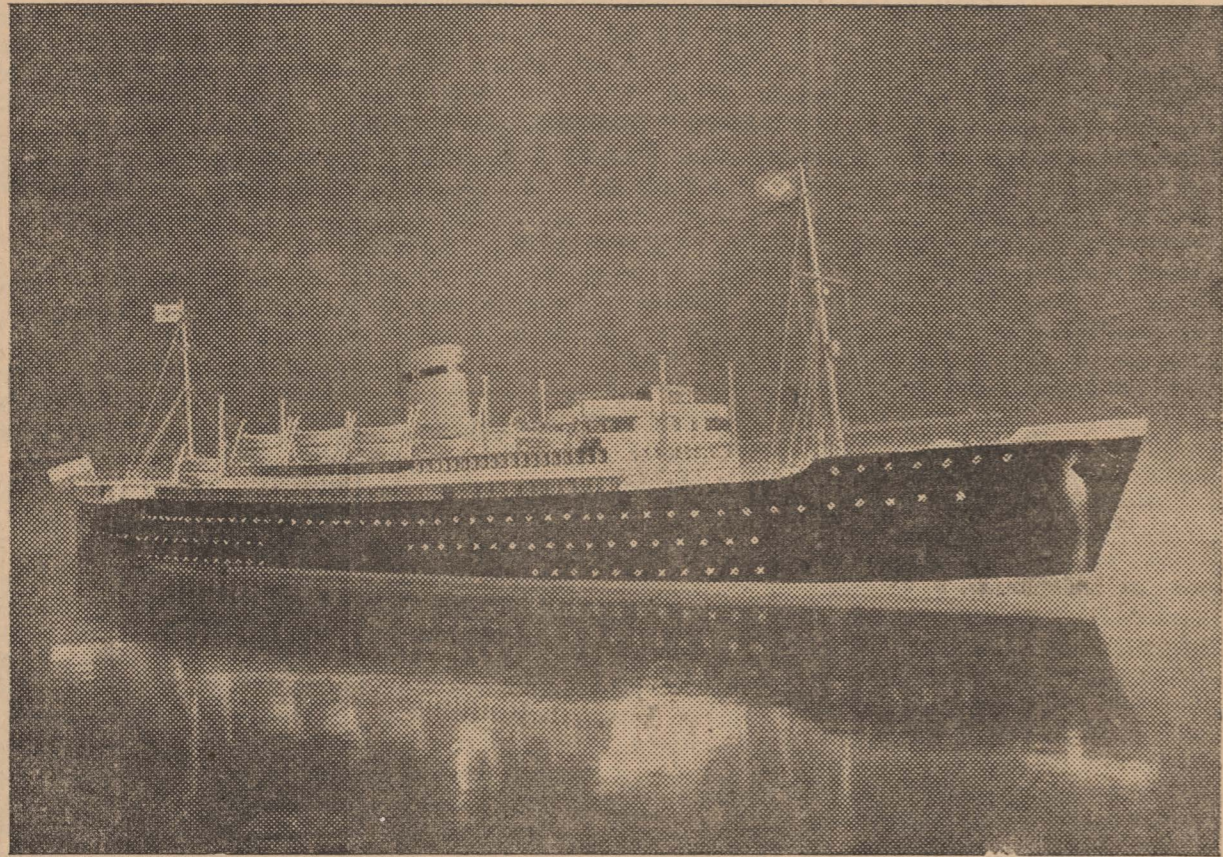
NR 31

KURYTYBA · S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 31 LIPCA

ROK 1938

DYREKTOR: PIOTR OLIVEIRA SAPORSKI

NASZ NOWY OKRĘT „SOBIESKI” PREZ. GETULIO VARGAS W SÃO PAULO



Tak się przedstawia nowy statek motorowy linii Górnicy — Ameryka, który będzie spuszczonej na wodę w najbliższych dniach i otrzyma przy tej sposobności nazwę „Sobieski”, ku czci sławnego na cały świat króla polskiego, co ocalił chrześcijańską Europę od niebezpieczeństwa mahometańskiego, bijąc Turków pod Wiedniem w 1683 r. Okręt buduje się w stoczni angielskiej Swan & Hunters Shipyard w New Castle on Tyne.

Po spuszczeniu na wodę statek będzie wykończony w ciągu najbliższych miesięcy — i pierwsza podróż próbna odbędzie się w ciągu północnej jesieni. Wedle przewidzianego rozkładu prac, MS „Sobieski” przybędzie w listopadzie do Górnicy i w grudniu wyruszy w pierwszą swą, dziewięćdziesięciodobą podróż do Ameryki południowej — zapoczątkowując stałe pływanię na tym szlaku.

Drugi tegoż typu motorowiec

„Chrobry”, budujący się w duńskiej stoczni Naskow, będzie spuszczonej na wodę w zimie i z początkiem polskiego lata zacznie swe regularne rejsy do nas.

Są to statki bliźniacze, aczkolwiek pochodzą z różnych warsztatów. Nie różnią się niczym od siebie, mają tę samą pojemność, ten sam rozkład wnętrza, ten sam wygląd. Mają po 11.500 ton rejestru, ze zdolnością wyporności przeszło 15 tys. ton. Długość kadłuba 145 metrów (476 stóp), szerokość 20 m. (66 stóp), zagłębienie 8 m. (przeszło 26 stóp).

MS „Sobieski” i „Chrobry” będą wyposażone w nowoczesny system wentylacji, przy czym posiadają specjalne chłodnie dla przechowywania żywności dla pasażerów, jak i ładunków owocowych oraz towarów łatwych psujących. Jest to ważna nowość dla plantatorów bananów, pomarańczy, ananasów itd.

Statki będą zabierać po 45 pasażerów I klasy, 250 pasażerów klasy III ulepszonej oraz 850 emigrantów w kl. trzeciej zwykłej. Sztywność 17 węzłów na godzinę.

Okręty będą najnowszymi i w najlepszym urządzeniu zaopatrzone statkami, jakie obrotują Amerykę pólnocną. Załadunek statków nie będzie się z nimi równał, bo wszystkie inne są starsze. Jeśli pierwsze okręty linii Górnicy — Ameryka „Pułaski” i „Kościuszkowski” chodzą stale zapelnione, choć są dawniejszej konstrukcji — to nie należy wątpić, że tembardziej „Sobieski” i „Chrobry” cieszyć się będą nadzwyczajnym powodzeniem, i że trzeba będzie w ślad za nimi przystąpić przedko do stawiania nowych transatlantyków!

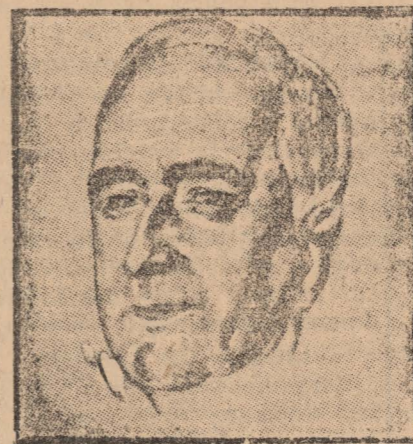
Piękne Boże Narodzenie i doniosły Nowy Rok przed nami. Spędzimy je w cieniu bandery „Sobieskiego”,

Prezydent Getulio Vargas był podejmowany w S. Paulo bardzo entuzjastycznie we wszystkich miejscowościach, które zwiedził. W pałacu rządowym w S. Paulo wygłosił on poniższe, znamienne przemówienie:

São Paulo! São Paulo!

Kiedy w 1930 r. przybyłem do S. Paulo, kazałem otworzyć bramy pałacu rządowego Campos Eliseos, aby lud mógł wejść do gmachu. Dzisiaj, ku wielkiemu memu zadowoleniu, wasz interwentor otwiera gościeinnie podwoje, aby lud wszedł ponownie w te progi.

Przybywam z wnętrza stanu S. Paulo i mam jeszcze na ubraniu złościły pył waszych dróg; w uszach brzmią mi jeszcze odgłosy mnogich okrzyków; w



Prezydent Getulio Vargas

Portret wykonany przez znakomitą polską artystkę Helenę Teodorowicz Karpowską. Urządziła ona nową wystawę obrazów w Rio, o czem piszemy na str. 3.

24.7. spadł samolot na masę ludzi, zebraną na uroczystości. Odbywała się właśnie oficjalna ceremonia, z udziałem prezydentów, dotychczasowego i nowego, ministrów, korpusu dyplomatycznego, przedstawicieli władz i wojskowskich oraz tłumów ludności. W powietrzu latało 35 aeroplanów dla uświetnienia dnia, gdy jeden z aparatów, kierowany przez porucznika Cesara Abadię obniżywszy się do 20 metrów nad głowami ludzkimi, stracił na szybkości i wpadł w masę ciał ludzkich. Scena trwała zaledwie kilka sekund. Śmigł samolotu podcinał ludziom głowy, ramiona, posiekał tułowy. Wśród ofiar znajdują się liczne kobiety i dzieci. Aparat eksplodował i zajął się ogniem, w którym lotnik spalił się żywcem.

Jest to największa katastrofa samolotowa, jaka się dotychczas wydarzyła. Przypomina ona podobny wypadek masowej śmierci od upadającego samolotu, jaki się zdarzył przed szeregiem lat w Paryżu; zginął wówczas francuski minister lotnictwa Bokanowski, polskiego pochodzenia. Wydarzenie paryskie przyszło na pamięć kolumbijskiemu ministrowi wojny, gdy patrzył na akrobacje lotnicze ponad głowami zebranego tłumu; i zwrócił uwagę obecnemu szefowi lotnictwa. Ledwie skończył mówić, gdy zło jego przeczuca się spełniły i samolot runął na bezbronną, stłoczoną masę widzów.

Winę ponosi lotnik przez swoją nieroztropność; był on już niejednokrotnie karany za samowolę. W niedzielę chciał się popisać swymi sztukami, aby otrzymać szlify kapitana. Przypłacił swą zuchwałość własną śmiercią w płomieniach i tyłu ofiarami. Rząd kolumbijski zarządził kilkodniową żałobę narodową i odłożył przejęcie władzy przez nowego prezydenta.

dników. I oto, oko w oko rozumiemy się znowu. Zniknęli ci, którzy z interesów grup robili interesy narodowe. I S. Paulo, włączone w Nowy Ład, bierze żywy udział w akcji budowniczej, prowadzonej przez jego synów.

Niosę wam zapewnienie porządku i spokoju, a w myśl programu Nowego Ładu przybywam, aby zbadać wasze potrzeby, życzenia i dążenia.

Jeśli mię zapytacie; jaki jest program Nowego Ładu, powiem wam krótko, że ów program — to poprzecanie kraju nowymi kolejami, drogami kolejowymi i szlakami samolotowymi; to wzmożenie wytwórczości, pomoc dla rolnictwa, zapewnienie kredytu dla rolników; to powiększenie wywozu naszych produktów zagranicę i uzbrojenie wojska, aby było zawsze gotowe na każde zawołanie ojczyzny; to zorganizowanie opinii publicznej, aby stała się z duszy i ciała jedną myślą brazylijską.

Teraz nawzajem, zwracam się do was z pytaniem, czy podjąwszy to dzieło, mogę liczyć na was, na wasze poświęcenie w jakiegokolwiek potrzebie.

Jeśli mogę polegać na was, niema siły, któraby nas zwyciężyła. Pójdziemy złączeni w jednej myśli i w jednym celu: — aby służyć bez żadnych ograniczeń rozwojowi i wielkości Brazylii.

Z TYGODNIA

Tydzień anglofrancuski

Ostatni tydzień zeszedł pod znakiem wizyty króla angielskiego w Paryżu. Aby opisać te wspaniałe przyjęcia, jakie Francja zgotowała monarche brytyjskiemu, trzeba by spisać grubą księgę i zakończyć, jak w bajce, słowami: „I ja tam” byłem, miód i wino piłem, a com widział i słyszał, wyżej pomieścitem” — bo owa 3-dniowa gościna była iście królewską. Król angielski skorzystał ze sposobności i zaprosił francuskiego prezydenta do złożenia odwiedzin Anglii.

Główne znaczenie przyjaźni między brytyjskiego z gallickim kogutem (godła tych państw) polega na politycznej doniosłości. Zdaje się, że w tym roku mamy jeszcze w Etropie pokój mrowiany. Któżby się ważył na awanturę, gdy Anglik i Francuz idą ręką w rękę? Cieszy się z tego szczególnie Polska, jako szczerza i gorąca zwolenniczka pokoju.

niacy a za nimi Polska nie wierzą już Czechom na słowa a czekają czynów.

Hitler miał zaproponować Anglii, że pozostawi Czechy na 5 lat w spokoju, jeśli 4 główne państwa Europy, Anglia, Francja, Włochy i Rzesza odbędą wspólną naradę i zabezpieczą chwiłowo los Niemców sudeckich.

Na dalszym i bliższym Wschodzie Dość niespodziewanie wynikił spór graniczny we wschodniej Azji między stworzonym przez Japonię państwem Mandżukuo i Rosją. Rządy tokijski i moskiewski wymieniły na ten temat ostre noty. Granica Mandżukuo — Rosja nie jest widocznie ustalona, bo obie strony oskarżają się wzajemnie, iż patroly wojskowe przechodzą linie dozwolone, kilka razy przyszło do wymiany strzałów. Nieporozumienia są na rękę Rosji, gdyż Japonia jest zajęta Chinami.

Bolszewicy wogóle zdradzają

znaczną zaczepliwość. Poselstwo polskie w Moskwie jest szpiegowane, a jego urzędnicy są stale śledzeni na każdym kroku przez agentów GPU. W odpowiedzi na ten krok, w Warszawie oddano poselstwo sowieckie również pod nadzór policyjny.

Amerykański pokój

Dnia 21.7 nastąpiło w Bs. Aires uroczyste podpisanie pokoju między Paragwajem i Boliwią, którego wstępne warunki zostały przyjęte kilkanaście dni wcześniej. Akt miał cechy święta kontynentalnego, i wszystkie republiki południowo-amerykańskie ogłosiły ten dzień za tzw. „feriadowo”, na dowód sąsiedzkiej solidarności.

Nowy przelot nad Atlantykiem

Nie przebrzmiały jeszcze odgłosy po wyczynach lotniczych Hughesa i Corrigan, gdy angielski samolot pocztowy „Mercury” przeleciał Atlantyk na szlaku Irlandia-Kanada w tempie rekordowym. Wiół on pocztę — i gazety londyńskie, które wyszły rano, można było czytać w północnej Ameryce tegoż dnia wieczorem.

Noclił sudecki

Dymi on ciągle, ale nie bucha nadmiarem pary, jak przed paru miesiącami. Szef rządów czeskich Milan Hodža, rodem Słowak, zwalczający Hlinkę a przychylny Czechom, zaprosił w tych dniach przedstawicieli Polaków cieszyńskich na naradę. Słówka miał dla nich gładkie i uprzejme, ale na samym Śląsku prześladowania czeskie srożą się nadal i nie zelżały. Gazety piszą, że Cieszy-

Straszna katastrofa SAMOLOTOWA

48 zabitych na miejscu i z 60 straszyliwej katastrofy w Bogota, rą 150 rannych, wśród których stolicy połudn.-ameryk. republiki wielu beznadziejnie — oto żniwo Kolumbia, gdy w niedzielę dn.

BAWEŁNA

Kupuję wszelką ilość bawełny po cenach konkurencyjnych. Wysyłajcie wprost do Ponta Grossy do firmy

CASA MINEIRA

Rua D. Pedro II. nr. 110
Caixa postal. 124

Stanisław Zambrzycki

Zapamiętaj

dobrze ten znak

Jest to godło znanej i cudownej maści

Pomada Minancora

Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła

NAD MINANCORĄ NIEMA LEPSZEJ POMADY

Farmarcia Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORA wrzody, których nawet preparat 914 nie zdołał być usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jednym pudełkiem ranę, zadawnioną od 9 lat. Były setki podobnych wyleczeń.

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwą POMADĄ MINANCORĄ nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzućcie naśladowni ctwa! Żądajcie tylko MINANCORĘ prawdziwej, w pudełku oryginalnym.

Uważajcie dobrze przy zakupie!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora”, Joinville

W tej porze roku poleca się tylko piwo „BOCK - BODE” jasne i ciemne **Z BROWARU „ATLANTYKA”** Avenida Iguassú nr. 153
Telefon 790 lub 791

Secção de Nacionalisação

DIA DA PATRIA

38 (S.N.) Do Comandante da 5-a R. M.

I. — Este Comando, desejando realizar as festas do Dia da Patria com raro brilho como vem fazendo, vê a necessidade da colaboração de todos os brasileiros nas comemorações...

maneira decisiva para as grandes festas nacionais. É com maior orgulho e entusiasmo que esta Divisão do Exército aplaudirá os atletas e sócios que desejarem participar da formatura do Dia da Paça.

II. Valho-me do ensejo para apresentar protestos de elevada estima e consideração.

(a) Raimundo Sampaio General de Brigada

Wiadomości Parańskie

Iguassu wył

Wzbrana rzeka Iguassu częstymi opadami jakic znaczący bieżący miesiąc, nie pomieściła obfitych wód w swym korycie, wylewając szeroko; pola i lasy zostały pokryte wodami, nadbrzeżne ziemie zamienione w jeziora. Szkody wyrządzone są wielkie.

Gaz Helium w Paranie?

Donoszą z Rio de Janeiro, że komisja techników rozpocznie wkrótce badania nad możliwością istnienia drogowego gazu Helium w Stanach S. Paulo, Parana i Parã. Helium jest to najlżejszy z gazów znanych, która to właściwość bywa wykorzystywana do napełniania balonów. Ma on tę przewagę nad wodorem, do tego celu zwykle używanym, że nie jest materiałem palnym i wyklucza tym sposobem możliwość jakiegos ewidentnej katastrofy, spowodowanej wybuchem gazu.

Fiskalizacja syndykatów

Minister Pracy w Rio de Janeiro wyznaczył komisję która wkrótce przyjedzie do Parany, by skontrolować zawodowe Syndykaty Stanu oraz zdać sprawozdanie o położeniu tych organizacji w Paranie.

Przeniesienie nauczycieli

Decretem rządowym z dn. 18. 7. zastała przeniesiona nauczycielka Zelieta Rynkoska ze szkoły „Custodio Raposo” w Jacareinho da Roça Nova, municypium Piraquara, a naucz. Leokadia Furmaniak z Mateus do Jaguarihiva.

Śmiała napaść

Prokurator z Colombo Dr. Almir Miró Carneiro, gdy wracał do swego mieszkania przy ul. Brigadeiro Franco około 12 godz. w nocy, został znienacka napadnięty przez jakiegoś osobnika, który z rewolwerem w ręku krzyknął: „Ostrym tonie: „Rece wzię!”

Ucieczka przed więzieniem

Stawetny Paulo Tacla, o którego bankructwie na 2 z górą miliony milreisów już donosiliśmy, miał zostać uwięziony na rozkaz sędziego. Ucieczka nie mogła wszelako wykonać polecenia, gdyż defraudant zbiegł w niewiadomym kierunku.

Herbatka poźegnalna

Grono przyjaciół zęgnalo w sobotę wieczorem dn. 23.7 prof. Jerzego Śladkowskiego wraz z małżonką Ireną, którzy udają się do Polski z odwiedzinami do swych rodzin. Herbatka pożegnalna miała bardzo miły, serdeczny nastrój, gdzwa państwo Śladkowsky pozostawiają tu rozliczne węzły przyjaźni tak w Kurytybie jak w wnętrzu stanu. Wyjazd nastąpi z początkiem sierpnia statkiem „Pułaski”. Życzymy szczęśliwej podróży i miłego pobytu w kraju.

Uciek z domu

W Ponta Grossie, obywatel Domingos Maciel poskarżył się policji, że dwaj nieletni synowie jego Luiz i Araci, udali się w nieznaną stronę. Pomimo wszelkich poszukiwań ojciec nie zdo-

łał odnaleźć uciekinierów. Wobec tego policja zajęła się sprawą.

Handel drzewem

Wywóz drzewa do Niemiec był od niejakiego czasu przerywany. Obecnie wszelako handel drzewa z tym europejskim krajem będzie ponownie otwarty, co pewnością będzie miało dodatni odgłos, gdyż Parana jest jednym ze stanów, gdzie eksploatacja drzewa jest najlepiej rozwinięta.

Duque de Caxias

Zorguzowane przez 5-ty Rejon Wojskowy rozpoczyna się 25. 7. uroczystości dla oddania czci zasługom gen. Luiz Alves de Lima e Silva — Duque de Caxias. Uroczystości, które pociągają się aż do 31.7, przewidują między innymi: codziennie „godzina Caxias'a” w radio, odeg uliczny, defilada wojskowa, pogadanki w szkołach i t. d.

Pojedynki w parańskiej puszczy

W dalekim Ivaí, Juvenal Cardoso podróżował konno drogą, która ciągnęła gęstą puszcza, wsłuchany może w tajemniczy szum wieczystych drzew — gdy nagle spotyka się z innym podróżnikiem, jadącym w przeciwną stronę i tak jak i on sam, kołysanym przez zmęczonego rumaka w pochodzie. Nie było to zwykłe spotkanie dwóch podróżników, którzy obejmują się wypowiedzeniem obojętnego „Bom dia”. Spojrzało sobie w oczy dwóch od dawna sobie znanych przeciwników. To też gdy jeden drugiego poznał, skoczyli z koni i po krótkiej wymianie zdań postanowili rozstrzygnąć spór z rewolwerem w ręku. I rozstrzygnięli: Juvenal padł od śmiertelnego strzału a jego przeciwnik ranny, po czterdziestokilometrowej jeździe, dostał się do pierwszego osiedla, by zakomunikować zdarzenie policji.

Ś.p. Sylwester Graczyk

Zmarł w Palmeryjskim i został pochowany na cmentarzu w Sta Barbara, przy licznych udziałach krewnych, przyjaciół i znajomych. Ś.p. Zmarły urodził się w 1845 r. w Kutnowskim, ziemia Warszawska, do Brazylii przybył w 1891 r. i osiedlił się w Sw. Barbara, gdzie gospodarował przez długie lata. Ciężki się zawsze doznał zdrowiem, chorując tylko 3 miesiące przed zgonem.

Ś.p. Sylwester Graczyk

dożywszy sędziwego wieku 93 lat, pozostawił po sobie 9-ro dzieci, mianowicie 4 synów i 5 córek, oraz 94 wnuków, 57 prawnuków i 2 pra-prawnuków. Wszystkim, którzy odwiedzali naszego ś. p. Ojca w chorobie i oddali mu ostatnią posługę przez odprowadzenie zwłok na miejsce ostatniego spoczynku, składamy nasze serdeczne „Bóg zapłać!”. Za Rodzinę Piotr Graczyk, syn Palmeira w lipcu 1938.

Podziękowanie Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie Ś. P. Władysława Jaworskiego oddając mu ostatnią, przyjacielską posługę, jakoteż wszystkim tym, którzy mieli dla nas słowa współczucia i pocięchy w tym strasznym czasie, jak nas dotknął przez stratę nieodżałowanego Meza, Ojca i Dziadka — składamy wyrazy najserdeczniejszych podziękowań. Wdowa, SYNOWIE, SWIENIE I WNUKI

Emigracja z Polski

Do Espirito Santo Warszawski Syndykat Emigracyjny ogłasza, że została wznowiona emigracja osadnicza z Polski do Brazylii, mianowicie na kolonię „Orzeł Biały” (Agua Branca) w stanie Espirito Santo, którą zarządza ks. Franciszek Sokół. Chwilowo przyznano tylko wyjazd dla 60 rodzin, które mogą wyjechać w terminie do października br. Wysłała się jedynie zawodowych rolników, emigranci innych zawodów nie są dopuszczani. Rodzina nie może zabierać z sobą dalszych krewnych lub znajomych. Koszta przejazdu morzem wynoszą 715 zł. od osoby, połowę tej kwoty od dzieci w wieku 5—10 lat, a ćwierć owej kwoty dla dzieci od 1 roku do 5 lat. Umowę na zakupno działki podpisuje przyszły kolonista w kraju, gdy nie widział jeszcze działki ani nie zna warunków, w jakich mu żyć wypadnie — i wpłaca w Warszawie zadatek w sumie 500 zł. Zadatek ten nie podlega w żadnym wypadku zwrotowi; przepada, choćby kolonista opuścił kolonię i przesiedlił się w inne miejsce. Cena samej działki, na której osadnik ma przyrzeczony dom 4 x 5 m i 1 hektar ziemi ze świątynią borem, wynosi 1,147 złotych, a w brazylijskiej walucie, wedle obliczeń Syndykatu, 3,700 mlr.

Zgon

Dnia 20.7 zmarł w Kurytybie niespodziewanie obywatel Władysław Jaworski i pogrzeb jego odbył się dnia następnego przy licznych udziałach znajomych i przyjaciół z miasta i z kolonii. Zmarły był rodem z Warszawy, przybył do Brazylii przed wojną światową i osiadł w Afonso Pena. Mieszkał tam przez długie lata, poczem przeniósł się do Kurytyby. Był czynnym członkiem organizacji polskich, w szczególności Towarzystwa Rolniczo-Oświatowego w Afonso Pena, a w Kurytybie T-wo Szkoły Ludowej, Związku Polskiego i innych, i w pracach społecznych brał zawsze żywy udział. Pozostawił po sobie wdowę Marię Reginę z Czarnieckich oraz dwóch synów, adwokata dr. Władysława Jaworskiego i inżyniera Edwarda Jaworskiego.

Ś.p. Sylwester Graczyk

Zmarł w Palmeryjskim i został pochowany na cmentarzu w Sta Barbara, przy licznych udziałach krewnych, przyjaciół i znajomych. Ś.p. Zmarły urodził się w 1845 r. w Kutnowskim, ziemia Warszawska, do Brazylii przybył w 1891 r. i osiedlił się w Sw. Barbara, gdzie gospodarował przez długie lata. Ciężki się zawsze doznał zdrowiem, chorując tylko 3 miesiące przed zgonem. Nie rozumiemy, za co emigrant ma płacić takie wysokie sumy. Rewizja „opieki emigracyjnej” w Polsce staje się coraz bardziej potrzebna. Dajcie się bowiem potem, że jadąc do E. Santo uciekają stamtąd głodno i bosy — i docierają aż do Parany, zawiadzeni, zgorzkniali, narzekający i niewiedzący co robić. W tych dniach mieliśmy w redakcji odwiedzin jednego z takich uciekinierów, który w tym błędnym kole opieki nad emigracją widzi jedynie wyjście i ratunek dla siebie i rodziny: — powrót do Polski. Nie są to pierwsze tego rodzaju odwiedzin w naszym piśmie. I dlatego tę sprawę poruszamy na nowo.

Iluzji emigrantów wyjechało w czerwcu

P.A.T. Syndykat Emigracyjny podaje, że w czerwcu emigrowało 2447 osób. Najwięcej wychodziło do Argentyny (Argentyna, Paragwaj). Do krajów europejskich udawa się 478 osób, do Kanady 273, do Stanów Zjedn. 215, a 92 do innych krajów zamorskich.

Hotel dos Viajantes dawni „HOTEL CENTRAL” Rua Ebano Pereira, 44 Nabyty i kompletnie urządzony przez nowych właścicieli, Poaków którzy polecają do usług Szan. Klienteli. Pokoje frontowe, pięknie i komfortowo urządzone dla rodzin i osób pojedynczych po cenach znizowanych: 8\$, 9\$ i 10\$ dziennie — miesięcznie od 180\$000. Pokoje nie frontowe: 6 i 7\$ dziennie — miesięcznie od 120\$000. Bez wazozona 2\$000 — miesięcznie 55\$000. Kuchnia wyborna, obsługa pierwszorzędna. Auto do dyspozycji. Wydajemy marmity od 2\$500.

Relojoaria Economica (dawniej Casa Polonia) Zawiadamiamy Szan. Klientelę, że sklep nasz został przeniesiony na zakład zegarmistrzowski i złotniczy. Mamy na składzie wszelką biżuterię oraz dewocjonalie, jak krzyżki, medaliki, krucyfiky, koronki itp. Dla przybywających do Kurytyby na krótki czas obrączki ślubne w ciągu 5 godzin. Naprawiamy i sprzedajemy zegarki i biżuterię pod gwarancją. Mówimy po polsku. Rua B. do Rio Branco, 827 — Kurytyba, Parana

Piwa Real Pilsen Original Brasilense Cachorrinha Salvador Bock Oto produkty, którym każdy winien dać pierwszeństwo Krysztalowa czystość Skład w Kurytybie: JORGE D. LEMOINE av. V. Guarapuava, 2013 — Fone 705 e 718 Cia CERVEJARIA ADRIATICA PONTA GROSSA

2447 osób. Najwięcej wychodziło do Argentyny (Argentyna, Paragwaj). Do krajów europejskich udawa się 478 osób, do Kanady 273, do Stanów Zjedn. 215, a 92 do innych krajów zamorskich. Umowa kolonizacyjna między Polską i Boliwią LA PAZ, 23.7. (Telegram). — Podpisano tu umowę kolonizacyjną między Polską i Boliwią. Boliwijczycy spodziewają się, że na zasadzie tej umowy rozwinię się na wielką skalę imigracja do ich kraju.

„Festival” Juventusa W czwartek przeszłego tygodnia, jak podaliśmy, odbył się „festival” sportowy zorganizowany przez Tow. Juventus. Bez przesady, sala Tow. „Rio Branco” już dawno nie widziała tak wielkiej liczby widzów, jaka się zebrała. Wszystkie cztery mecze rozegrane ułożyły przebieg interesujący. Uczestność rozpoczęła się przedelfowaniem zawodników przed salę, przy dźwiękach hymnu narodowego. Następnie rozegrały mecz koszykowi drużyny chłopców Tow. Jahn i Harcerzy; zwyciężyli harcerze w stosunku 13-12. Ciąg dalszy programu obejmował gry siatkówki pomiędzy żeńskimi drużynami Escola Normal i Jahn oraz zwyciężyła ta drużyna z Javentussem. Zwyciężyła drużyna Tow. Jahn, która pobiła szkołę norm. i następnie Juventusa w stos. 2:0. Ostatni mecz programu rozegrały drużyny „Tiro Rio Branco” i „Jahn”, zwyciężyła ta ostatnia w stos. 22:19. Był obecny kom. 5-go Rejonu Wojskowego, gen. Sampaio.

„Festival” Juventusa W czwartek przeszłego tygodnia, jak podaliśmy, odbył się „festival” sportowy zorganizowany przez Tow. Juventus. Bez przesady, sala Tow. „Rio Branco” już dawno nie widziała tak wielkiej liczby widzów, jaka się zebrała. Wszystkie cztery mecze rozegrane ułożyły przebieg interesujący. Uczestność rozpoczęła się przedelfowaniem zawodników przed salę, przy dźwiękach hymnu narodowego. Następnie rozegrały mecz koszykowi drużyny chłopców Tow. Jahn i Harcerzy; zwyciężyli harcerze w stosunku 13-12. Ciąg dalszy programu obejmował gry siatkówki pomiędzy żeńskimi drużynami Escola Normal i Jahn oraz zwyciężyła ta drużyna z Javentussem. Zwyciężyła drużyna Tow. Jahn, która pobiła szkołę norm. i następnie Juventusa w stos. 2:0. Ostatni mecz programu rozegrały drużyny „Tiro Rio Branco” i „Jahn”, zwyciężyła ta ostatnia w stos. 22:19. Był obecny kom. 5-go Rejonu Wojskowego, gen. Sampaio.

Kto zgubił? Podczas pogrzebu śp. Władysława Jaworskiego jeden z uczestników znalazł ua cmentarzu wieczne pióro. Znajduje się ono w naszej redakcji, gdzie właściciel może je sobie odebrać.

Dla tych, co są pobudliwi do gniewu Kto żyje z ludzmi i obraca się wśród nich, musi umieć panować nad sobą i nie unosić się, grymasić czy gniewać dla byle drobnostki. Spokój i równowaga są nam tem bard potrzebne, że dziś niema pustelników, tylko wszyscy żyjemy w rodzinach, wśród sąsiadów, pracujemy gromadnie w warsztatach. Kto zwykł się unosić, ten albo nie umie panować nad sobą albo też chory. Jest wiele stanów chorobliwych na tym tle. W niektórych wypadkach należy koniecznie iść do lekarza, albo conajmniej wziąć urlop i wyjechać nad morze dla zmiany klimatu. Często wszelako pobudliwość do gniewu, to tylko brak forsa w organizmie, a wtedy trzeba zacząć lepiej się odżywiać i przejąć tak zwaną kurację fosforową. W tych wypadkach mamy lekarstwo gotowe, jest to Tonofosfan firmy Bayer, i po kilku zastrzykach chory powraca do normalnego stanu, pozbywając się drażliwości i skłonności do uniesień. Tonofosfan zaleca się szczególnie wszystkim tym, których praca jest wyczerpująca, umysłowa, a którzy z zawodu swego muszą stale obcować z ludźmi, głównie kupcom, urzędnikom, przedsiębiorcom, rzemieślnikom.

MALA REAL INGLEZA Sprzedaje się sztykarty 3-iej klasy do Europy, jak: do POLSKI, ŁÓDZKI, IRLANDJI, CZECHOSŁOWACJI, JUGOSŁAWJI, AUSTRII, RUMUNJI, BESARABIJI etc. DANY ODJAZDU OKREŚLONY ZE SANTOS. DO MONTEVIDEO I BUENOS AIRES ZE SANTOS DO EUROPY H. BRIGADE 2 sierpnia ARLANZA 9 sierpnia H. PATRIOT 16 sierpnia ALCANTARA 20 sierpnia H. MONARCH 30 sierpnia ALMANZORA 13 września H. CHEFTAIN 17 września ASTURIAS 17 września ASTURIAS 1 sierpnia H. PRINCESS 8 sierpnia ARLANZA 20 sierpnia H. BRIGADE 23 sierpnia ALCANTARA 29 sierpnia H. PATRIOT 5 września ALMANZORA 17 września H. MONARCH 19 września ASTURIAS 26 września MILLER, GODDARD & CIA LTDA Rua Libero Badaró, 158, S. Paulo lub ROYAL MAIL AGENCIES (BRAZIL) LIMITED Santos Rio de Janeiro

Ważne dla przybywających na krótki czas do Kurytyby ALFAATARIA FABRICA DAS ROUPAS FEITAS Curytyba—Praça Dr. Generoso Marques 3, 286 equina Praça Tiradentes Nr. 5. Szymy ubrania i sobretudy (jesionki) w własnym jak i klientów towaru podług miary w przeciągu 8 godzin. Zamawiając z rana oddajemy wieczorem tego samego dnia ubranie gotowe pierwszorzędna robota. Wielki kaskazmirów, birmów jak ubiań gotowych.

LICYTATOR URZĘDOWY STANU PARANA FRANKLIN SOARES JUNIOR Rua Mar. Deodoro nr. 159 Biuro otwarte od 9 do 11 i pół z rana oraz od 13 do 18 popoł. Przyjmuje do sprzedaży na licytacji: towary, tkaniny, płótna, drobiazgi, maszyny, narzędzia do domowego użytku, radio, biżuterię, zegarki, żelazo, wszelkie narzędzia, automobile, książki, meble piętrowe i imbinjowe.

KLINIKA DENTYSTYCZNA WINCENTY FLENIK CHIRURG-DENTYSTA Wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki Specjalność: Wyrwanie zębów bez bólu, leczenie fistuli i innych komplikacji jamy ustnej. Wprawianie sztucznych zębów CENY PRZYSTĘPNE Godziny przyjęć: od 8—11 i od 1—6 Kurytyba — Rua Saldanha Marinho, 593 — Parana

A çam Pelo Ma É incontest os mais pess... 5a. Reg se o... vimento de c... lismo constr... atravessamos... de energias... missoras, um... para a frente... ação demolid... fidas, de el... mal orientad... O espetácu... nebroso o tu... cuja visão... causas e con... tas dos fenon... quem evolu... nismo anolin... olhar a transi... inesquecível... dois Estados... Catarina, em... tempo, ha em... mações segur... gias a brota... salutare e b... vao produzim... paveis no se... cimento aci... Não ha p... O nosso... extraordinari... São todos os... São 8 milho... metros quad... de continuid... gas de cust... comensurave... sono muitas... seio fecundo... ras fidelissim... ma e variad... verde, pujan... abençoado, c... os povos, on... rida todos os... duos de outr... do, que nele... balcanisalo... diluir o sentim... sedimentar... m editado, ur... venda, sem... terra conqui... A Campan... ção terá que... Estados do... tuiram em a... da Patria, co... com a mesm... cial, sem esse... sucesso satisf... regeneração... PARANA NA, por seu... se fundiram... precedentes... espantoso, p... da de um fu... nos ensinar... gnidade naci... Piorun W miesiąc... lafa się one... piorunami. miejcowych... posiadają p... rzył grosz... nie tylko w... wielką częś... rzy uderzyły... w przewody... lampki i od... osób zostało... podczas naj... telcz nie był... telnego wy... nie pamiętaj... Z daw... Prefektura

A campanha de Nacionalisação nos Estados do Sul

Pelo Major Nelson Bandeira Moreira do E. M. da S. R. M.

É incontestável, mesmo para os mais pessimistas observadores, que se opera no território da 5a. Reg. do Militar, saudavel movimento de civismo, de nacionalismo construtor, nos dias que atravessamos. Ha um despoter de energias alvicaeras e promissoras, um caminhar seguro para a frente, muito embora a ação demolidora de almas abafadas, de elementos retrogradados, mal orientados ou descrentes.

O espetáculo pôde tornar tenebroso o futuro para aqueles cuja visão não vai além das causas e consequencias imediatas dos fenomenos. Mas, para quem analisa com serenidade o nosso evoluir, para quem sabe olhar a transformação de civismo inesquecível que se operou nos dois Estados — Paraná e Santa Catarina, em tão curto espaço de tempo, ha em toda parte confirmações seguras de pujantes energias a brotarem, de mudanças salutares e que pouco a pouco, vão produzindo resultados palpaveis no sentido do engrandecimento nacional.

Não ha porque desanimar. O nosso Brasil é grande, é extraordinariamente grande, sobre todos os pontos de vista. São 8 milhões e meio de quilômetros quadrados sem solução de continuidade, são 1.200 lagoas de costa, são riquesas incensuraveis que dormem o sono muitas vezes milenario no seio fecundo da Patria, são terras fertilissimas, rios imensos e caudalosos, uma fauna riquissima e variada, uma flora sempre verde, pujante e forte; é o pais abençoado, é a Canaan de todos os povos, onde encontram guarda todos os forasteiros, individuos de outros reastos do mundo, que nele podem viver sem balcanisar-o, sem pretenderem diluir o sentimento nacional, sem sedimentarem por trabalho premeditado, uma concepção de patria artificial, no espirito da juventude, sem se imaginarem em terra conquistada.

A Campanha de Nacionalisação terá que proseguir nos dois Estados do Sul que se constituíram em atalaia da Segurança da Patria, com o mesmo vigor, com a mesma intensidade inicial, sem esmorecimentos e com exito satisfatorio no campo da regeneração do sentimento civico.

PARANÁ e SANTA CATARINA, por seus governos e povos, se fundiram no irmanamento sem precedentes, num caldeamento espantoso, preparando a escada de um futuro digno dos que nos ensinaram a cartilha da dignidade nacional.

Não ha porque desanimar. Basta o proposito de perseverança. Não são grandes os que fazem as grandes obras; são grandes obras que fazem os grandes homens. E para a grande obra, como esta, de nacionalisação, são letres essenciais, a persistencia e o tempo.

Trabalhemos pois, civis e militares com a mesma tenacidade. Lembremo-nos de somos um grande e coeso aglomerado humano, representando uma unidade espiritual e de lingua, uma cultura solida, uma organização social das mais avançadas. No que concerne ao problema educacional, a nossa colaboração exige acurada vigilancia dada a perigosa interferencia de certos elementos estrangeiros, encarregados de crear na juventude sentimentos antagonicos à unidade nacional. Nacionalisemos as nossas escolas primarias, fornecendo-lhes professores guias e educadores, exclusivamente brasileiros, que ensinem a lingua do Brasil e que neles despertem a centelha purissima do patriotismo, que lhes saibam dizer que este Brasil colosso representa milhares de leguas que se estendem desde o Oyapock ao Chuy, desde o Atlântico à serra de Contamana e Guaporé; que o amarelo de nossa bandeira, representa a messe das nossas searas, a gema encrustada no seio de nosso sólo; que o verde, os prados, as matas, as colinas e os vales, este sólo sagrado onde repousam as cinzas dos nossos antepassados; e que o azul as serenam aguas das nossas guarida todos os forasteiros, individuos de outros reastos do mundo, que nele podem viver sem balcanisar-o, sem pretenderem diluir o sentimento nacional, sem sedimentarem por trabalho premeditado, uma concepção de patria artificial, no espirito da juventude, sem se imaginarem em terra conquistada.

A Campanha de Nacionalisação terá que proseguir nos dois Estados do Sul que se constituíram em atalaia da Segurança da Patria, com o mesmo vigor, com a mesma intensidade inicial, sem esmorecimentos e com exito satisfatorio no campo da regeneração do sentimento civico.

PARANÁ e SANTA CATARINA, por seus governos e povos, se fundiram no irmanamento sem precedentes, num caldeamento espantoso, preparando a escada de um futuro digno dos que nos ensinaram a cartilha da dignidade nacional.

É da integração patriótica, do labor de cidadães do trabalho, as patrias caminham desassombradas na estrada gloriosa do progresso.

Curitiba, 12 de Julho de 1938.

Z S. Paulo i Rio

Piorun w Itapetindze

W mieście Itapetininga rozszalała się onegdaj w noc burza z piorunami. Wocy jednego z miejscowych łosćców, która nie posiadała piorunochronu, uderzył grom tak silny, że uszkodził nie tylko wieżę, ale i zerwał wielką część dachu. Podczas burzy uderzyły pioruny kilkakrotnie w przewody elektryczne, spalając lampki i odbiorniki radia. Kilka osób zostało rannych o ziemię podczas największych wyładowań, lecz nie było na szczęście śmiertelnego wypadku. Najstarsi ludzie nie pamiętają tak silnej burzy.

Z dawnej przeszłości
Prefektura paulistańska wyda-

Je pismo periodyczne p.t. „A Revista do Arquivo Municipal”, którego numer majowy przynosi obszerny materiał o murzynach, z racji 50-lecia zniesienia niewolnictwa.

„Już w 1562 r. — pisze p. Cassiano Ricardo w jednym z artykułów — miała Kamara municypalna kłopoty z murzynami. Niekiedy z tak zwanych „mocos bonitos” mieli brzydki zwyczaj zanieczyszczenia murzynek, udających się do studni. Zarząd miejski omawiał tę sprawę na posiedzeniu i ustanowił kary dla donuzanów, łasych na afrykańskie wdzięki. Kto zaczął pić murzynek, idącą do studni, musiał

złożyć grzywnę w wysokości 60 reisów. Kto natomiast zaczął pić murzynek, idącą do rzeki, winien był kary w kwocie 100 reisów”.

W 1583 r. prokurator rady miejskiej napisał o naprowadzeniu każdego białego człowieka, chrześcijanina, który zachodził do wioski murzyńskiej i tam pił i tańczył. W 1590 r. sprawa murzynek idących czerpać wodę czy prac, wraca na porządek dzienny: każdy biały lub ciemnoskóry, który zaczął pić i tańczyć lub białą kobietę, był skazywany na karę 500 reisów. W 1606 r. rada miejska wystosowała list do króla portugalskiego, wyrażając radość z otrzymanej zapowiedzi, iż do portu Santos zawinie ładunek tysiąca niewolników z Gwinei, należących za których nabywcy będą mogli uiścić w przeciągu 3 lat”.

Cmentarz indyjski

Przy robotach indyjskich okolicy dworca kolejowego Ermelindo Matarazzo natrafiono na kilka urn glinianych, świadczących, że niedługo znajdował się na tym miejscu cmentarz Indian. Urny przekazano uniwersytetowi paulistańskiemu, gdzie uczeni zajmują się zbadaniem tych zabytków przedhistorycznych.

Bestialski mord w Rio Claro

W tamtym tygodniu wyszedł z więzienia po odbyciu kary niejakiego João Domingos Dias, i wjechał do ulic miasta Rio Claro. Jest on rodem z Piauihu, północnej Brazylii, przybył do S. Paulo za pracą, jako emigrant, ale zamiast pracować uczciwie na kawałek chleba, popełnił różne wykroczenia, które zaprowadziły go byty już niejednokrotnie za kraty. Gdy ostatnim razem opuścił mury więzienne, wyszukał sobie potajemny nocleg w szopie na gospodarstwie miejscowego dentysty Carlosa Augusta Diasa. Rankiem, gdy poczuł głód, dostał się do kuchni dentysty i tu zaczął gospodarować sobie tak bez ceremonii, że właściciel domu, 50-letni samotny wdowiec posłyszał huk i stuku, na co wziął strzelbę do ręki i wszedł do kuchni, aby wyprosić nieproszonego gościa. Złodziej, widząc wchodzącego dentystę, rzucił się nań, w odpowiedzi na co gospodarz strzelił, lecz będąc krótkowzrocznym, zranił go tylko lekko. Rozsierdzony napastnik wyrwał dentystę strzelbę z rąk i uderzył go kolbą kilka razy w głowę tak silno, że czaszka pękła pod ciosami i mózg opryskał ściany.

Po dokonaniu morderstwa, złodziej, zabrawszy sobie na nowo do przygotowania się śniadania w sąsiedztwie trupa i zajadał smacznie bułki z kawą, gdy powiadomieni przez kogoś sąsiedzi nadeszli w draty zobaczyły, co się u dentysty stało. Zakuty w kajdany zbrodniarz powódował z powrotem do więzienia.

Turyści z krajów La Platy
Brazylia zaczyna ściągać coraz większe zastępy turystów z różnych krajów. Jedną z atrakcji byłwa karnawał w Rio de Janeiro, kiedy różne okręty przybywają specjalnie w tym czasie do stolicy, przywoząc Anglików, Amerykanów i td. W okresie zimowym rośnie z roku na rok napływ Urugwajczyków i Argentczyków, uciekających na parę tygodni od zima, jakie panuje o tej porze w pampasach. Okręty różnych kompanij specjalizują się w przewożeniu turystów i służą im równocześnie za hotele w czasie pobytu w danym porcie. W ciągu ubiegłego i bieżącego tygodnia w Santos i Rio bawił cały szereg statków pasażerskich z turystami.

Wyrażamy nadzieję, że kiedy wejdą w służbę nowe polskie statki „Chrobry” i „Sobieski”, to i one wezmą udział w tym dochodowym przedsiębiorstwie wozowania turystów. Na wodach północnego Atlantyku czyni to od kilku lat z powodzeniem M/S „Pilsudski”.

M-S Batory w Gdyni
(PAT) W piątek 15 bm. przybył do Gdyni z N. York M/S Batory, przywoząc około 400 pasażerów i 1000 ton ładunku. Na pokładzie jego znajdował się ambasador RP. w Waszyngtonie, Potocki, przyjeżdżając do Polski na urlop, konsul generalny RP. w Chicago Gawroński, z małżonką, słynny aeronauta polski kpt. Burzyński, wycieczka około 100 osób Związku weteranów armii polskiej w Ameryce, która będzie gościem dwyjży wołyńskiej z Równego i Walasiewiczówna. Kpt. Burzyński przywoził zakupione do lotu stratosferycznego. Podczas pobytu w St. Zjednoczonych na-

Włosia w Buenos Aires nowa książka o Paranie
Zygmunt Robak
„Dziwy Brazylijskie”
Do nabycia w „Gazecie Polskiej”
Cena egzemplarza 5\$000

Należność nadwyżki można markami pocztowymi pod adresem „Gazeta Polska” — Caixa Postal „B” Kurytyba



RIO DE JANEIRO

CAPITAL — NICTHEROY

SUPERFICIE: 42 404 km²

POPULAÇÃO: 2.038.943 habitantes.

PRODUÇÃO: Assucar, café, milho, laranja, banana, gado, madeiras, salinas.

Assim falou seu Tônico Underberg

Você, fluminense que lida, colhendo as riquezas do solo deve apreciar UNDERBERG, tônico-aperitivo que também é feito de productos vegetaes Nada melhor que UNDERBERG como fortificante e para corrigir as perturbações de digestão.

Um calice por dia dá saúde e alegria.

Polska sztuka w Brazylii

Znana i ceniona szeroko sztuka polska Helena Teodorowicz Karpowska wystąpiła po raz drugi w Rio de Janeiro z wystawą swych obrazów. Tym razem wystawa odbywa się w siedzibie Związku Artystów Brazylijskich, a tematy są przede wszystkim krajowe, wzięte z Rio i okolicy oraz z północnej Brazylii.

Mamy pod ręką pismo „O Globo” z dn. 12.7, które poświęca entuzjastyczną recenzję znakomitej artystce i jej dziełom. Helena Karpowska — czytamy — jest bez wątpienia najlepszą z artystek-malarek, które

zawiedziły Brazylię, i myślimy, że jest jedyną, która dowiodła tak wielkiego zainteresowania dla naszego kraju, uwieczniając jego piękno na trzech tuzinach płócien. Jak słyszeliśmy, zamierza ona uczynić więcej, nosi się z zamiarem napisania książki, zawierającej wspomnienia z 2-letniego pobytu między nami i ozdobionej ilustracjami artystki. Jesteśmy zatem winni jej wdzięczność nie tylko za sztukę, którą nam udzieliła, ale i za propagandę Brazylii w wielkiej ojczyźnie artystki”.

Uprawnienie pobytu obconarodowców w Brazylii

Przeprowadzamy legalizację pobytu cudzoziemców w Brazylii, w myśl ustawy (termin 90 dni)

DR J. GELBERT

Rua Pedro Ivo nr. 211 Kurytyba

Złatwia także sprawy z interoru

Jeżeli szukasz dobrej ziemi, w korzystnym położeniu, — dla siebie lub dla dzieci —

Jedź na oglądnięcie terenów w nowej kolonii

ARARAQUARA (ZAKOPANE)

Municipium Guaratuba (dojazd z Joinville) w Paranie

Informacji listownych udziela:

Ks. Antoni Białowłós, Rio Vermelho, S. Cat.



Poniżej ceny sprzedaje meble jedynie CASA DAVID Ładne meble w polskim stylu. Postawiliśmy zarządzić generalną wyprzedaż z 10 proc. i 20 proc. opustu. — Ujrzeć to znaczy uwierzyć! Przyjdźcie do CASA DAVID, zanim kupicie gdzieindziej

Meble? — Tylko CASA DAVID Uważajcie, skład ma 4 drzwi. Mamy też maszyny do szycia

CASA DAVID

Rua S. Francisco nr 322 — Telefon 1-6-71

GDYNIA-AMERYKA

Linje Żeglugowe S. A.

Linja Południowo - Amerykańska

LAMPOR & HOLT LINE — Rio de Janeiro

Komunikacja na naszej polskiej linii okrętowej odbywa się regularnie polskimi okrętami:

Pułaski i Kościuszko

ROZKŁAD JAZDY JEST NASTĘPUJĄCY:

	PUŁASKI	KOŚCIUSZKO	PUŁASKI	KOŚCIUSZKO
Gdynia	—22-8	28-7—21-9	17-9—10-11	18-10—12-12
Kiel Holtenau	—21-8	29-7—20-9	18-9—9-11	19-10—11-12
Boulougne Sur Mer	—19-8	—19-9	—7-11	—10-12
Dakar	—11-8	7-8—11-9	27-9—30-10	28-10—12-12
Rio de Janeiro	—3-8	—2-9	—22-10	23-11
Victoria	—2-8	17-8—1-9	6-10—21-10	7-11—22-11
Santos	—1-8	18-8—31-8	7-10—20-10	8-11—21-11
Rio Grande	—	20-8—	9-10—	10-11—
Montevideo	—	21-8—	10-10—	11-11—
Buenos Aires	—	22-8—27-8	11-10—16-10	12-11—17-11

Informacje i sprzedaż kart okrętowych z Polski i do Polski uskuteczniają: ODDZIAŁY SYNDYKATU EMIGRACYJNEGO W WARSZAWIE: AGENCIA POLONEZA DE VIAGENS — Av. Rio Branco, 19 A

RIO DE JANEIRO AG. POLONEZA DE VIAGENS Rua Libero Badaró, 561 2-a sobroloja tel. 2-3851 SÃO PAULO ORAZ AGENCJE:

FIRMA „BRAZPOL“ (EMILIANO & MAZUREK) — Av. João Pessoa, 71 Caixa Postal 111 — Telefon 1-7-6-1 — KURYTYBA

L. WILKOSZYŃSKI — Rua Siqueira Campos 1170 — Caixa Postal, 166 PORTO ALEGRE



Niezawodna przy łupieniu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabnymi i perfumuje je. Najlepszy środek przy niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych

We wszystkich aptekach i drogeriach

Wyrób Lab. „Minancora” w Joinville

Mądry król

Dnia 16. 6 sędziwy monarcha zaprzyjaźnionej Szwecji obchodzi 80-tą rocznicę urodzin. Ze względu na wielkie zasługi króla Gustawa V nie tylko dla jego ojczyzny, ale dla wszystkich krajów skandynawskich dzień ten był uroczysto święcony przez cały półwysp.

Do Sztokholmu zjechały głowy czterech państw nordyckich, oraz delegacje z całego Bałtyku, wśród których nie brak bandery polskiej na „Darze Pomorza”.

Obecny monarcha szwedzki urodził się, jako syn księcia Gustawa, późniejszego króla Oskara II. W r. 1872, z chwilą wstąpienia na tron swego ojca, obecny król, a ówczesny książę Oskar Gustaw Adolf stał się następcą tronu Szwecji i Norwegii, połączonych wówczas osobą panującego. W r. 1881 poślubił księżną Wiktorię badeńska, zaś w r. 1905 rozpoczął działalność polityczną, likwidując z wielką umiejętnością i taktem, jeszcze jako następcę tronu, drażliwe położenie, powstałe na tle oderwania się Norwegii.

Przez ostatnie dwa lata życia króla Oskara II obecny monarcha sprawował obowiązki regenta, zaś w r. 1907 wstąpił na tron. Panowanie króla Gustawa V, które Szwecja słusznie zalicza do najszczęśliwszych okresów swej historii, nie odbywało się wszakże w najłatwiejszych warunkach. W momencie obejmowania tronu przez króla Gustawa V za-

równo stosunki pomiędzy państwami skandynawskimi, podobnie, jak sprawy wewnętrzne Szwecji były dalekie od dzisiejszego stanu rzeczy, wręcz przypominającego siankę na tle pozostałego świata targanego przeciwstawami międzynarodowymi i wewnętrznymi.

Szwedzka nawa państwowa przeżyła ten niebezpieczny okres bez poważniejszych wstrząsów w znacznej mierze dzięki wielkiemu talentom politycznym swego monarchy oraz jego wybitnie realistycznemu umysłowi.

Panowanie Gustawa V przypadło w okresie przeobrażenia się Europy monarchistycznej na nowoczesną. W okresie bezpośrednio poprzedzającym wojnę światową walki wewnętrzne w Szwecji były bardzo ostre, a to na tle wyzwalania się najszerzych warstw ludności na skutek szybkiego ich dojrzewania do życia politycznego z powodu potężnego uprzemysłowienia kraju oraz wzrostu kultury i dobrobytu.

Szwedzki monarcha zawsze potrafił postawić do swego, ilekroć tego wymagały nadrzędne interesy państwowe. Bardzo charakterystycznym pod tym względem jest przykład lat 1911 i 1914, kiedy to król Gustaw V wymógł wprowadzenie w życie obrony narodowej wbrew opozycji parlamentarnej, a nawet członków rządu, opierając się na patriotycznym włościactwie, którego przedstawiciele w lutym 1914 roku tłumnie przybyli do Sztok-

SZCZĘŚLIWY KRAJ

O Szwecji, zaprzyjaźnionym z Polską sąsiedzie bałtyckim

holmu i do których monarcha wygłosił swą słynną mowę na dziedzińcu królewskiego pałacu.

Dalsze wielkie wydarzenia całkowicie potwierdziły słuszność bezkompromisowej walki króla o wzmoczenie siły obronnej Szwecji — albowiem właśnie realizacja szwedzkiego programu dobrobytu pozwoliła całej Skandynawii na zachowanie neutralności w okresie wojny światowej.

W grudniu r. 1914 odbył się w Molmoe zjazd monarchów skandynawskich, podczas którego Szwecja, Norwegia i Dania zawarły układ o neutralności, którą potrafiły utrzymać przez cały czas wojny światowej. Układ ten stanowi wiekopomną zasługę króla Gustawa V nie tylko wobec Szwecji i Skandynawii, ale również wobec pozostałej ludzkości.

Albowiem neutralność państw skandynawskich pozwoliła na realizację pomocy dla jeńców, uchodźców, rodzin rozdartych wojennymi frontami i wszelkich innych ofiar krwawych zmagani z lat 1914—1918. Godło szwedzkiego Czerwonego Krzyża było w tych czasach dla bardzo wielu ludzi symbolem czułości i miłości bliźniego w najszczytniejszym tego słowa znaczeniu.

Po zupełnym pojednaniu Szwecji z Norwegią podczas zjazdu

monarchów skandynawskich w Oslo, w listopadzie roku 1917 — współpraca państw północnych ugruntowała się na stałe i utrzymała się dotychczas przy czym do trzech państw północnych: Szwecji, Norwegii i Danii doszła jeszcze obecnie odrodzona w wojnie światowej Finlandia.

Narody północne tworzą dziś zgodną rodzinę, bardzo owocnie pracującą za pomocą najlepszych i najbardziej realnych metod na konsolidacji pokoju.

Odwiedziny króla Gustawa V w Tallinie i Rydze w r. 1929 oraz wymiana wizyt pomiędzy pp. ministrami Sandlerem i Beckiem świadczą również o rozszerzeniu tej współpracy na północno-wybrzeża Bałtyku.

Tak oto zasłużony monarcha szwedzki przeprowadził swą ojczyznę przez najtragiczniejszy okres w dziejach. Panuje dzisiaj nad najszczyśliwszym bodaj narodem świata, otoczony jego wielką i zasłużoną miłością oraz żywymi sympatiami i uznaniem w pozostałym świecie.

Przez całe swe dotychczasowe życie ani razu nie sprzeniewierzył się swemu pięknemu hasłu wygłoszonemu podczas wstąpienia na tron w r. 1907.

Hasło to brzmi: „Med folket för fosterlandet” — „Z narodem — dla ojczyzny”.

O życiu Szwedów

W Szwecji na każdym kroku uderza komfort, wysoki standard życia kraju, który od 200 lat nie prowadził wojen, a którego bogactwem naturalnym jest energia elektryczna w sile dwóch milionów HP, otrzymana z wodospadów. Prąd elektryczny jest bajecznie tani. Obowiązuje tam taryfa blokowa, przeciętna jednak cena za kilowat wynosi 10 oere, to jest 450 rejsów, połowę taniej niż w Kurytybie. Ale światła też sobie nie żalują. W Grand Hotelu w Sztokholmie pokojowa po postaniu wieczorem łożka zaświeca lampę elektryczną, która się świeci do powrotu gościa choćby przez 8 godzin, aby tylko nie zmuszać go do szukania w ciemnościach kontaktu elektrycznego. W lecie jednak przy białych nocach, gdy dzień urzędowy, wschodzące słońce w okolicy zamku królewskiego, Stadshuset czy Riksdagshuset czyni już światło elektryczne najzupełniej zbędnym.

Już o 6 wieczorem widzi się w Sztokholmie panie w wieczornych toaletach i panów we frakach, śpieszących na kolację. Sztokholm mimo swej wysokiej klasy życia, nie posiada nocnych lokali. Ostatni szczęśliwy, który nie liczy się tu podatku od siedzenia musza przekroczyć próg lokalu do godziny 12 w nocy, w pięć minut później już się do niego nie dostaną i tam mogą pozostać do godziny 2 nad-

ranem, by następnie korzystać z miłej przejażdżki samochodowej nad jeziora lub przenieść się do prywatnego mieszkania.

Obowiązuje tu ograniczona prohibicja, polegająca na dodawaniu jednego kieliszka doskonałej wódki do porcji świetnego szwedzkiego jedzenia (zimne zakąski).

Lasy stanowią wielkie bogactwo naturalne Szwecji, pokrywając 59 proc. całego obszaru. Rudy żelazne tak dobrze znane polskiemu przemysłowi i rybołówstwo stanowią o bogactwie kraju.

W Szwecji istnieje koniunktura budowlana, to też robotnik mularski zarabia — słuchajcie! — najmniej w więcej tylko... 1000 koron to jest 4 i pół tysiąca mil-rejsów miesięcznie, choć pracownik umysłowy ma tylko połowę tego. Robotników w Szwecji różni się tu przede wszystkim ubiorem. Ubiierają się, jak wszyscy inni i korzystają z rozrywki jak wszyscy inni, a poznać ich można w lokalach jedynie o spracowanych rękach. Robotnik szwedzki chodzi na kolację i smokingu tak samo jak dyrektor banku.

Ludność Szwecji wynosi 6 milionów, w tym 6 tysięcy Żydów. Bardzo popularny jest tu język angielski z powodu znacznego podobieństwa ze szwedzkim, w języku zaś niemieckim wbrew oczekiwaniom, jest się tu prawie nie sposób porozumieć.

Co nowego w świecie

Który z nich Stalin?

Krwawy samowładca Rosji bolszewickiej, wyprawiający na tamten świat całe gromady swych towarzyszy, — sam żyje w ciągłej obawie zamachu, otoczony wierną strażą swych ziomków z gór Kaukazu, Gruzynów, znienawidzonych przez rosyjski ogół. Stalin mieszka pod Moskwą w wsi Gorkach. Wyszędłono stąd wszystkich mieszkańców. Dobra straż gruzińska strzeże też szerokiej drogi do Moskwy: obsadziła wszystkie budynki przydrożne, lasy i zarośla.

Z przed domu Stalina w Gorkach wyrusza codziennie lśniący samochód pancerny, wiozący Stalina, a z nim trzech strażników G.P.U. Za samochodem Stalina jadą dwa samochody z uzbrojoną od stóp do głów strażą gruzińską. Ledwie trzy samochody przemkną, a z przed domu Stalina znów wyruszają 3 podobne samochody, z taką samą strażą, a w pierwszym znów widać przez szyby ponurą twarz Stalina. Za tymi wyruszają znów podobne 3 samochody ze Stalinem i jeszcze 3, i jeszcze, i jeszcze. Jedzie więc w różnych odstępach 6 takich trójek samochodów, a w pierwszym zawsze widać Stalina. Na Kremlu do dawnej siedziby moskiewskich carów, a dziś siedziby rządów Stalina — zajęte są owe samochody z różnych stron Moskwy. Którym z nich przybył prawdziwy Stalin — wiadomo. — Gdy rok temu był wezwany do Stalina lekarz Niemiec, musiał on zbadać 6-ciu mężczyzn zupełnie podobnych do fotografii Stalina, podawanych w gazetach i wszystkim sześciu przepisał leczenie. O którego

chodziło naprawdę — nie dowiedział się. W Gorkach mieszka Stalin samotnie. W godzinach przyjęć towarzyszą mu zawsze dla bezpieczeństwa osoby ubrońone; Stalin jada sam, ale podający musi kosztować przy nim każdej potrawy na dowód, że nie jest zatruta.

Zagadkowe losy kanclerza Szuszniga

Po wkroczeniu hitlerowców do Wiednia kanclerz austriacki nie opuścił Austrii. Była wiadomość, że ożenił się i przebywał na wolności, choć nie wydała się z domu. Teraz okazuje się, że ślub kościelny kanclerza odbył się dopiero 3-go czerwca w nieobecności nowożeńca, w kościele Dominikanów w Wiedniu. Kanclerza zastępował brat, który cały czas płakał. Klęczący pana młodego był pusty. Twarzy pani młodej, hrabiny Fugger-Czerninowej nie było widać z za gęstej woalki. W ręku trzymała wianek róż czerwonych od pana młodego. Dostała też od niego list, ale pieczęć pocztowa była tak zamazana, że nie można było dojść, z jakiego urzędu. W liście były tylko życzenia szczęścia. Powszechnie innemają, że kanclerz Szusznig przebywał w gmachu policji śledczej.

Kanclerz Szusznig, jak mówią, wpadł w obłądzenie wskutek ostatnich wydarzeń i „opieki” hitlerowców.

Nieszcześna matka

Prasa europejska opowiada o tym do jakiego upodlenia doszli niektórzy ludzie w Niemczech, mający krew żydowską w swych żyłach, aby tylko udowodnić, że są czystymi aryjczykami. Przy-



Na zamku królewskim w Szwecji

(Do powyższego odcinka)

Wieczera królewska z okazji 80-letnich urodzin Gustawa V. Od lewej w prawo: Solenizant, księżniczka norweska Marta, król duński Krystian, ks. szwedzka Ingeborga i księżniczka duńska Ingrida. Na przedzie: szwedzki następcą tronu Gustaw Adolf i księżniczka duńska Ingrida. Następcą tronu szwedzkiego udał się po uroczystościach do Stanów Zjednoczonych celem wzięcia udziału w obchodzie 300-lecia założenia pierwszej kolonii szwedzkiej w Ameryce Płn.

kładem tego jest historia wice-ministra lotnictwa, generała Milcha, który będąc Żydem ze strony ojca, zmusił swoją matkę do zgłoszenia się do sądu w Lipsku i złożenia publicznego oświadczenia, że zdradziła swego męża, a produktem tej właśnie zdrady małżeńskiej jest obecny „generał lotników” Milch.

Zachowanie się generała Milcha, wywołało zrozumiałe oburzenie nietylko w Niemczech, ale i w całej Europie. Za wymuszone na matce samo-oszczerstwo zostanie napewno usunięty ze służby, choć dla utrzymania się przy żółtku poświęcił honor matki i swój!

Kolonie niemieckie przed 1914 r.

W 1914 roku kolonie zamorskie Niemiec zajmowały obszar 2.710.000 km. kw., czyli 5 razy większy od samej Rzeczy. Załadnienie tych kolonii wynosiło 10 do 12 milionów mieszkańców, czyli 15 do 18 proc. liczby mieszkańców samych Niemiec. W stosunku do innych państw kolonialnych zajmowały Niemcy ostatnie prawie miejsce, jak to wynika z zestawienia porównawczego: posiadłości kolonialne Anglii — 32.689.000 km. kw., ludność 381.7 milionów; Francji — 10.567.000 km. kw., ludność 49 milionów; Belgii — 2.350.000 km. kw., ludność 17,4 milionów; Holandii — 2.042.000 km. kw. ludność 38,3 milionów; Stanów Zjednoczonych — 1.854.000 km. kw., ludność 9,9 miln.; Niemcy — 2.710.000 km. kw., ludność 10 milionów.

Po wojnie kolonie niemieckie

zostały przydzielone państwom alianckim. Anglii przypadło 80 proc. pod względem obszaru i 51 proc. ludności, Francji — 18 proc. i 22 proc., Belgii — 2 proc. i 25 proc.; Japonii — 0,1 proc. i 2 proc.

Słowacy nie są ciężcią narodu czeskosłowackiego

„Slovak” zamieszcza treść wiadomości udzielonych korespondentom agencji Havasa i Stefania przez posła Sidora, który podkreślając wolę Słowaków pozostania w związku państwowym z Czechami, zaznaczył równocześnie, że pierwszym warunkiem porozumienia z Czechami jest przyznanie Słowakom własnego sejmiku ustawodawczego. Inne spra-

wy mogłyby być zatwierdzone stopniowo po ich dokładnym omówieniu i uzgodnieniu. Stronictwo ks. Hlinki opracowało projekt samorządu Słowacji, który stanowi podstawę do rokowań z Pragą. Słowacy oczekują obecnie jasnego wypowiedzenia się Czechów w tej sprawie.

Mówiąc o wyborach do samorządów gminnych poseł Sidor podkreślił, że wyniki ich jeszcze raz potwierdziły, że Słowacy są odrębnym narodem i że nie są ciężcią narodu czeskosłowackiego.

Wykazali oni w całej pełni zdolność i wolę do życia, zadając dotkliwą klęskę komunistom i marksistom na terenie Słowacji.

Co to jest Trzecia Europa

Państwa europejskie położone na szlaku między Bałtykiem a Morzem Czarnym, zacieśniają coraz bardziej współpracę między sobą. Wzrastające porozumienie na tym szlaku zwą „formowaniem się Trzeciej Europy”. „Nie jest to blok” — powiada warszawski „Ekspress Poranny” — „któryby się miał przeciwstawiać innym blokom politycznym, ani też nie należy go uważać i nie można go nazwać nianem „osi”, jak sławna oś Rzym-Berlin. Jest to raczej wspólnota celów i metod oraz coś w rodzaju wspólnego „klimatu” politycznego.

Obok Europy wielkich demokracji zachodnich i Europy totalnej, wyłania się trzecia Europa, której oblicze staje się coraz wyraźniejsze, a za którą zaczyna się Azja. Ta trzecia Europa nie chce być wciągana w rozgrywkę wrogich bloków, obcy jej jest również imperializm, nie chce ona posiadać żadnych „stref wpływów”, ani nie chce sama ulegać niczym wpływom.

Dobre stosunki z sąsiadami, bez względu na ich ustrój, — oto zasada, która tu przyswieca. Trzecia Europa potrzebuje pokoju i nie chce być terenem konfliktów między blokami. W tej trzeciej Europie jest miejsce Polski. W tym kierunku zmierzają wysiłki polskiej dyplomacji, dążące do pogłębienia współpracy państw, które znajdują się w podobnym położeniu, dążą do podobnych celów”.

NIEWIASTY SĄ SZCZĘŚLIWE

gdy biorą pigułki „MENA-GOL” przy opóźnieniach, wstrzymaniach i bólach regularności, gdyż środek ów daje zdrowie i konserwuje je, zapewniając młodość i piękność kobiety. Jest to wielkie lekarstwo, używane przez tysiące kobiet. O nabyciu w każdej lepszej aptece i drogerii.

NAJWIĘKSZE ODKRYCIE dla Kobiety

FLUXO-SEDATINA

(REGULATOR VIEIRA)

Kobieta nie będzie więcej cierpiała W 2 godzinach ustają kolki maciczne.

Środek zastawiający się przy upławach, bólach perjo-dycznych, po porodzie, krwawieniu itd.

Środek uspokajający i wzmacniający.

FLUXO-SEDATINA jest zalecaną przez 10.000 z górą lekarzy.

FLUXO-SEDATINA znajduje się wszędzie do nabycia.

Advertisement for 'CRUZEIRO SURPRESA' featuring a large stylized logo and text: 'Jedynie maki które powinny być używane przez wszystkich, którzy dbają o swe zdrowie'. It also mentions 'MŁYN W JOINVILLE (Caixa postal, 110)' and 'AGENCI W KURYTRYBIE: LATTES & Cia, Caixa postal, 325, Rua Marechal Deodoro, 23 - CURITYBA, Telefon 7-2-2'.

Advertisement for 'Wyleczony i Zadowolony' (Cured and Satisfied) featuring a testimonial from Hermenegildo de Azevedo Nunes. The text describes how he was cured of a severe cough and asthma using 'PEITORAL DE ANGIO PELOTENSE' medicine. It includes contact information for the pharmacy in Pelotas.

Advertisement for 'FLUXO-SEDATINA' (REGULATOR VIEIRA) for women's health. It describes the medicine as a 'great discovery' for relieving menstrual pain and irregularities. It mentions that it is recommended by 10,000 doctors and is available everywhere.

Żałobne posiedzenie Sejmu

Ku czci Marszałka Cara — „chorążego prawa wielkiej epoki Józefa Piłsudskiego”

Żałobne posiedzenie Sejmu zapowiedziane było na dzień 21.6. godz. 5.30 po południu.

Punktualnie o tej porze weszli na salę posiedzenia w strojach żałobnych. Nie było słychać dzwonek, które zazwyczaj, zwołując posłów, napełniają korytarze monotonnym dźwiękiem. Panuje absolutna cisza. Kroki wchodzących dumają dywany i chodniki.

Bez narzucanego ceremoniału, a raczej z wewnętrznej potrzeby skupienia, również i loża dziennikarskie i loża publiczności napełniają się bez szmeru setkami osób. Na wysokim wzniesieniu, gdzie zasiada prezydium Sejmu — pustło. Ale oczy wszystkich zwrócone są na fotel marszałka, w którym zasiadał do niedawna s. p. Stanisław Car. Fotel przepasany jest sztandarem państwowym i ozdobiony wiankami białych i ponsowych róż, spowitych żałobną szarfą.

Wchodzą członkowie Rządu z premierem Składkowskim na czele. Po drugiej stronie zasiada, obok wiceministrów, marszałek Senatu Prystor i wiele senatorów.

Posiedzenie Sejmu otwarł wśród głębokiej ciszy wicemarszałek Schaezel, nie zajmując jednak miejsca na fotelu marszałkowskim; staje niżej przy ławie sekretarzy Sejmu i znajdującej się obok ławki marszałkowskiej uderza 3-krotnie w ziemię. Po słowie, Rząd, dziennikarze i publiczność powstał z miejsc. W loży marszałkowskiej widzimy kilka pań w ciężkiej żałobie — to najbliższa rodzina Zmarłego — matka i żona, w otoczeniu przyjaciół s. p. Marszałka.

Wśród głębokiej ciszy słychać

każde słowo przemówienia wicemarszałka Schaezla, który stawia pamięć Zmarłego, oddając jego pracę, podnosi zalety wielkiego charakteru, sumiennosci, pracowitości, szlachetności i uczynności.

— Ze zgonem Stanisława Cara schodzi do grobu chorążego prawa wielkiej epoki Józefa Piłsudskiego — tak brzmią słowa mówcy, odtwarzające etapy współpracy marszałka Cara z Marszałkiem Józefem Piłsudskim, oraz podnoszące jego zasługi oddane Państwu na wszystkich posterunkach, jakie kolejno zajmował.

Mowę swą wicemarsz. Schaezel zakończył:

— Wysoka Izbo! Stwierdzam, że mandat poselski s. p. Stanisława Cara wygasł.

W tej chwili załamuje się głos mówcy. Nastaje moment ciszy. W momencie tym łączą się wszyscy z uczuciem głębokiego żalu z powodu zgonu s. p. St. Cara.

Na znak żałoby, wicemin. Schaezel odroczył posiedzenie.

Naprawa maszyn do szycia

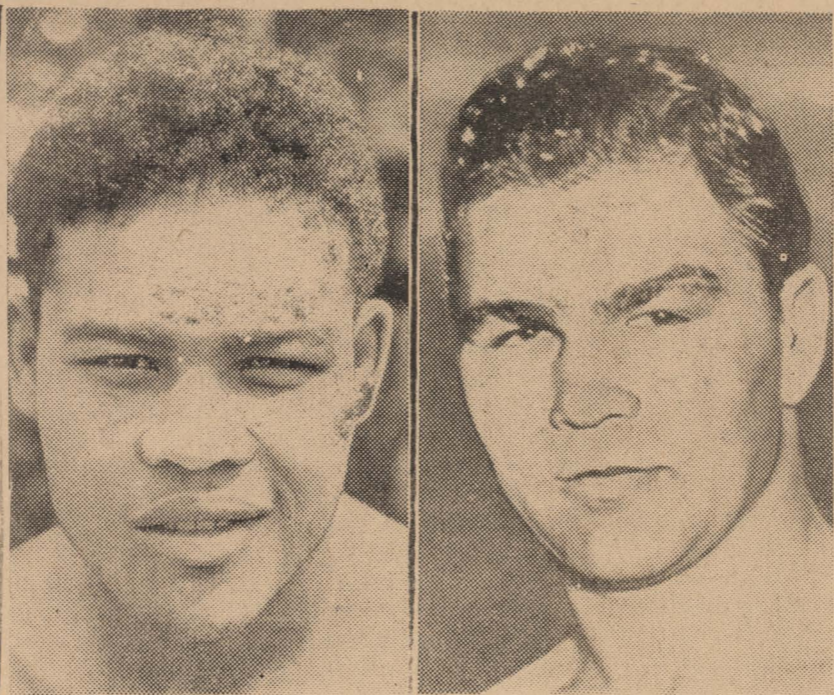
Wasza maszyna do szycia potrzebuje naprawy? — Zwróćcie się do specjalisty NARCISO MORONA r. n. S. Francisco, 329

Naprawia także rondle, garnki i inne statki kuchenne.

Nauka Kroju

Praktyczny podręcznik Heleny Gryzeczko z modelami i objaśnieniami. Dział bielizny i krawiecki. — Książka bardzo użyteczna w każdym domu. Cena 4\$000

Zamówienia, przyjmuje „Gaz. Polska“.



GŁOSNE SPOTKANIE BOKSERSKIE

W Stanach Zjed. odbyły się zapasy bokserskie o tytuł mistrza świata między Niemcem Maxem Schmelingiem (z prawej) i murzynem amerykańskim Joe Lousem. Murzyn pokonał Niemca po 2 minutach walki, i był to chyba najkrótszy mecz bokserski między zapasnikami tej miary. Walce przyglądało się 80 tysięcy ludzi, od których pobrano za wstęp przeszło milion dolarów. Murzyni uświeścili to zwycięstwo po swemu, objawiając szaloną radość wybijaniem sztyb i wywracaniem tramwajów w różnych amerykańskich miastach. Niemcy natomiast przypisują klęskę ziomka temu, że „Żydzi rządzą Ameryką”.

Posucha w Europie przeszkadza wojnie

Sprawa pokojowa w Europie znalazła nowego sprzymierzeńca. A sprzymierzeńcem tym jest posucha, która w większości krajów europejskich wyrządza duże szkody w zasiewach i w ten sposób przeszkadza gromadzeniu większych zapasów żywności na wojnę.

Klęska posuchy nie tylko stała się na przeszłość w gromadzeniu zapasów żywności dla celów wojennych, ale zmusi niektóre państwa do większych zakupów zboża zagranicą.

W Niemczech i we Francji posucha nie wyrządziła dotychczas szkód katastrofalnych, ale w Anglii, Włoszech, Szwajcarii, krajach bałkańskich a nawet w Maroku, szkody są już obecne i poważne, a mogą być jeszcze większe, o ile stan powietrza nie zmieni się w najbliższej przyszłości i nie nadejdą ożywcze deszcze.

Na tle tej posuchy poczynają wyłaniać się rzeczy zgoła dziwne. Oto na przykład Włochy, państwo bardzo wrogo nastawione do Rosji, ma wkrótce zacząć rokowania z przedstawicielami Rosji w sprawie nabycia zapasów pszenicy rosyjskiej i zboża węgla. O ile rokowania dojdą do skutku, rząd włoski zakupi w Rosji zboża za sumę co najmniej stu milionów dolarów.

Inne kraje, w których klęska posuchy wyniszczyła zasiewy, będą musiały zwrócić się prawdopodobnie do Stanów Zjednoczonych, Kanady i Argentyny w sprawie zakupu odpowiedniej ilości zboża na zimą dla swej ludności.

Obserwatorzy zdarzeń twierdzą, iż ten jeden punkt może wystarczyć do oddalenia przyszłej wojny w Europie co najmniej na rok czasu.

Kto ma najwięcej samolotów?

Rozrost lotnictwa wojkowego idzie w parze z ogólnym wzrostem zbrojeń. Dobre pojęcie o

roli, jaką odgrywa lotnictwo w przygotowaniu wojennym państwa daje zestawienie, które ustala stosunek sił lotniczych. Pierwsze zatem miejsce zajmują Włochy, gdzie przypadają 52 aeroplany wojkowe na milion mieszkańców; drugie z kolei — Wielka Brytania, gdzie na milion mieszkańców przypadają 43 aeroplany; dalej Niemcy — 39 na milion; Francja — 36 na milion; Czechosłowacja — 33 na milion; Belgia — 30 na milion; Rosja — 26 na milion; Japonia — 24 samoloty wojkowe na milion mieszkańców.

Gdy ktoś jest podrażniony

Spotykamy osoby, z którymi trudno obcować, bo bywają stale podrażnione — gdyż albo nie sypiają dobrze w nocy albo też nie odżywiają się odpowiednio. Często zachodzą wypadki, że ów stan podrażnienia pochodzi z złego trawienia. Jest zatem dużo prawdy w powiedzeniu, że po zachowaniu się człowieka poznajemy, czy jego organy trawienne funkcjonują należycie. Człowiek ze zdrowym żołądkiem jest panem siebie, pełen radości życia. Gdy ktoś trawi źle, i nie sypia dobrze, cały dzień chodzi osowiały, brak mu wytrwałości w pracy — wszystko „leci mu z rąk”, jak to się mówi.

Aby dobrze trawić, należy żyć dobrze i odżywiać się stale o regularnych porach dnia. Przy nieregularnych funkcjach trawiennych nieraz wystarczy zastosować dietę i zażyć pigułki Eldoformio firmy Bayer, które przyprowadzają żołądek i kiszki do porządku. Eldoformio ma to do siebie, że uszuwa z żołądka i kiszki gniją fermentację i chroni je przed irytacją.

Rodzina do pilnowania podmiejskiej posiadłości, znajdującej się na uprawie i hodowli, potrzebna zaraz. Wiadomości udzieli Redakcja „Gazety Polskiej“.

Granja Sant'Anna

Dr. Heilera w Campo Comprido

Ma na sprzedaż knury i maciory rozplodzone znanej rasy szlachetnej Edelschwein, przychowek od par, sprowadzonych z najlepszych obór niemieckich

PALACE HOTEL

KURTYBYA

Rua Barão do Rio Branco 62
Telefony 959 i 990
Caixa postal 469

70 POKOI Z WODĄ ZIEMNĄ I BORA-
CĄ, 14 ODDZIAŁÓW Z ŁAZIENKAMI
PRYWATNYMI, 2 WINDY, SALON DLA
RESTAURACJI, HALA I BAR

UCHNIA PIERWSZORZĘDZA

Auta na stacji do dyspozycji dla gości

Właściciel:

Marcin Jaruga



NIE ROB DOSWIADCZEN!!!
JEŻELI POTRZEBUJESZ OCZYŚCIĆ KREW
UŻYJ ELIXIR DE NOGUEIRA
Farmaceutyka — JOÃO DA SILVA SILVEIRA
Pokonuje SYPHILIS we wszystkich perodach: WVRZUTY, RANY WOGÓLE, REUMATYZM, ECZEMY.
Zalecany przez najlepszych lekarzy

— A smarkaczek, smierdzący przebrzydł! — mrucał pod nosem głosem, wyrażającym najwzruszającą cziłość. — Bitwy im się zachciało! Dam ja wam bitwę, jeden z drugim! Jak to patrz na mnie, jak młode wilki rozsterdona! A tamten bohater pewnie chlupie na wozie... Nie mogłem prze-

— Na ziemie — krzyknął Janicki. — Skauci przylegli ciakami do nasypu, drząc ze wzruszenia. Dwaj chłopcy zaskoczyli ze ślupa i zsiadli z nasypu, zaczął drgaćmi rękami zrywać z nog pazury, które mogły

— Na ziemie — krzyknął Janicki. — Skauci przylegli ciakami do nasypu, drząc ze wzruszenia. Dwaj chłopcy zaskoczyli ze ślupa i zsiadli z nasypu, zaczął drgaćmi rękami zrywać z nog pazury, które mogły

— Na ziemie — krzyknął Janicki. — Skauci przylegli ciakami do nasypu, drząc ze wzruszenia. Dwaj chłopcy zaskoczyli ze ślupa i zsiadli z nasypu, zaczął drgaćmi rękami zrywać z nog pazury, które mogły

— Na ziemie — krzyknął Janicki. — Skauci przylegli ciakami do nasypu, drząc ze wzruszenia. Dwaj chłopcy zaskoczyli ze ślupa i zsiadli z nasypu, zaczął drgaćmi rękami zrywać z nog pazury, które mogły

— Na ziemie — krzyknął Janicki. — Skauci przylegli ciakami do nasypu, drząc ze wzruszenia. Dwaj chłopcy zaskoczyli ze ślupa i zsiadli z nasypu, zaczął drgaćmi rękami zrywać z nog pazury, które mogły

— Na ziemie — krzyknął Janicki. — Skauci przylegli ciakami do nasypu, drząc ze wzruszenia. Dwaj chłopcy zaskoczyli ze ślupa i zsiadli z nasypu, zaczął drgaćmi rękami zrywać z nog pazury, które mogły

— Na ziemie — krzyknął Janicki. — Skauci przylegli ciakami do nasypu, drząc ze wzruszenia. Dwaj chłopcy zaskoczyli ze ślupa i zsiadli z nasypu, zaczął drgaćmi rękami zrywać z nog pazury, które mogły

— Na ziemie — krzyknął Janicki. — Skauci przylegli ciakami do nasypu, drząc ze wzruszenia. Dwaj chłopcy zaskoczyli ze ślupa i zsiadli z nasypu, zaczął drgaćmi rękami zrywać z nog pazury, które mogły

— Na ziemie — krzyknął Janicki. — Skauci przylegli ciakami do nasypu, drząc ze wzruszenia. Dwaj chłopcy zaskoczyli ze ślupa i zsiadli z nasypu, zaczął drgaćmi rękami zrywać z nog pazury, które mogły

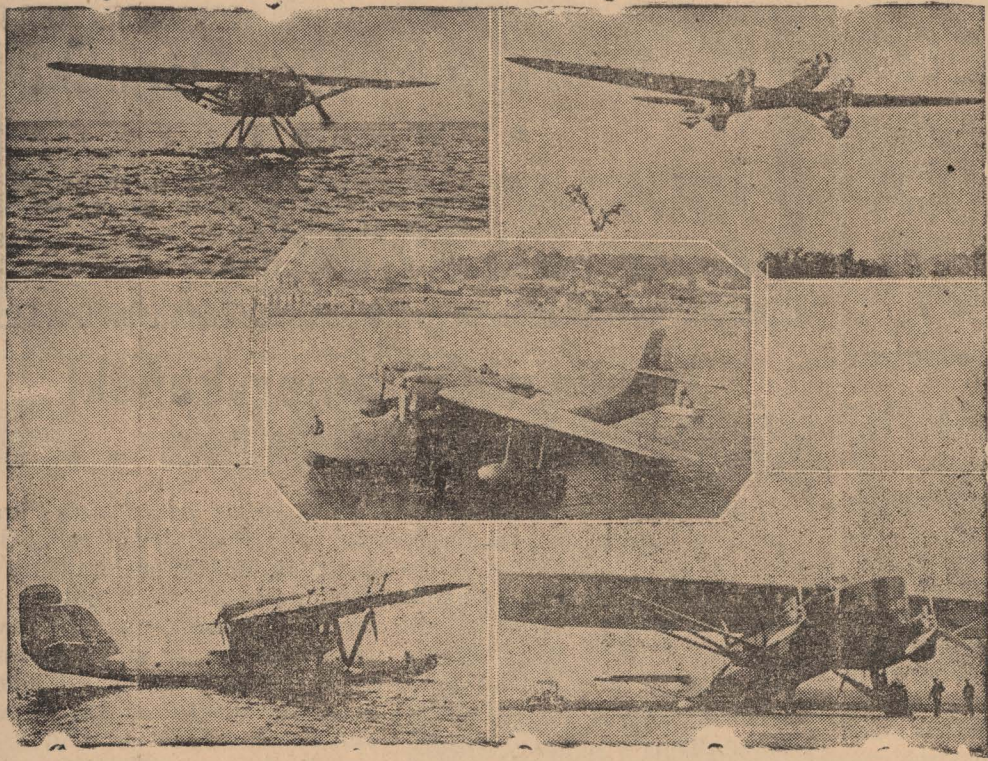
— Na ziemie — krzyknął Janicki. — Skauci przylegli ciakami do nasypu, drząc ze wzruszenia. Dwaj chłopcy zaskoczyli ze ślupa i zsiadli z nasypu, zaczął drgaćmi rękami zrywać z nog pazury, które mogły

— Na ziemie — krzyknął Janicki. — Skauci przylegli ciakami do nasypu, drząc ze wzruszenia. Dwaj chłopcy zaskoczyli ze ślupa i zsiadli z nasypu, zaczął drgaćmi rękami zrywać z nog pazury, które mogły

— Na ziemie — krzyknął Janicki. — Skauci przylegli ciakami do nasypu, drząc ze wzruszenia. Dwaj chłopcy zaskoczyli ze ślupa i zsiadli z nasypu, zaczął drgaćmi rękami zrywać z nog pazury, które mogły

— Na ziemie — krzyknął Janicki. — Skauci przylegli ciakami do nasypu, drząc ze wzruszenia. Dwaj chłopcy zaskoczyli ze ślupa i zsiadli z nasypu, zaczął drgaćmi rękami zrywać z nog pazury, które mogły

Air France



Listy, oraz przesyłki pocztą lotniczą nadawać można w Kurytybie w kierunku Południa aż do Peru w PONIEDZIAŁKI: do godz. 6 w Agencji i do godz. 8-mej na Poczcie Głównej. W kierunku Północy, aż do Natalu, Afryki, Europy, Polski, Azji: W PIĄTKI: do godz. 6 w Agencji i do godz. 8-mej na Poczcie Głównej

Informacje udzieli Filia Kompanii przy ulicy 15 de Novembro nr. 622 Kurytyba

Kącik zdrowia

Skórne choroby u dzieci

Skórne choroby u dzieci nie są tak rzadkie, jakby się zdawało. Najczęściej zaś spotykamy się — grzybek i wysypka. Grzybek atakuje każdą część ciała, od stóp począwszy a skończywszy na czaszce. Między dziećmi: jednakowoż znaleźć go można najzwyczajnie w czasie. Powoduje on jeden lub więcej okrągłych plątków, wyglądających jakby wygolone miejsca, a to na skutek skruszonych w korzeni włosów. Po wieku szkolnym choroba ta rzadko atakuje tę część ciała, ale pokuszyć się wszędzie i jest najczęstszą spotykaną chorobą skórą w szkołach i kolegiach. Najbardziej zaś podatnym miejscem dla tej dolegliwości, powodowanej przez pasożyty roślinne, są nogi i dlatego tak powszechnie znany jest termin „choroba atletyczna”. Prawdopodobnie najpoważniejszą przyczyną rozszerzenia się jej jest chodzenie boso. Skóra na nogach staje się świeższą i pokazuje się czerwone plątki pokryte małą łuską. Ciekawą charakterystyczną oznaką tych plątków jest ich tendencja zalegania się od środka i dalej krawędziom. Najważniejszym

środkiem, zabezpieczającym nogi od zarażenia się tym grzybkiem, to chodzenie w miejscach, gdzie można łatwo nabawić się tej choroby, z dobrze otulonymi nogami. Ponieważ zarazki rzucają się i na paznokcie, czyniąc je grubymi i kruchymi i załamując na żółto lub brązowo, przeto ten zwykły sposób zabezpieczenia nóg jest bardzo ważny. Również należy przestrzegać dzieci zwłaszcza przed walejącymi się i bezdomnymi psami lub innymi zwierzętami, ponieważ one mają najostrejsze wypadki tej choroby grzybka i przyczyną jej jest potem na ludzi. Drugą z rzędu najczęstszą chorobą skórą u dzieci jest wysypka. Zazwyczaj ulegają zarażeniu tarzą, ręce i szyja. Choroba rozpoczyna się wystąpieniem w tych miejscach pęcherzyków, wypełnionych materią, wysychającą po jakimś czasie i zostawiających żółte strupy i skorupki. Ponieważ przy tej chorobie skórnej nie występuje świeżbiączka, dlatego pozwala się często rozwinąć jej do takiego stopnia, iż sprowadza poważne komplikacje. Materia tych pęcherzyków jest bardzo zaraźliwa i przeniesiona z jednego dziecka na drugie, zwłaszcza między uczniami jednej klasy, może spowodować chorobę u wszystkich. Zażalenie nastąpić może podczas

zabawy lub w klasie i to najwcześniej przez ugrzyżenie jabłka dziecka już chorego, czy też podczas mocowania się, albo nawet przez włożenie do ust ołówka, szczyraka lub jakiegokolwiek innej rzeczy, należące lub podane przez ucznia zarażonego. Dzieci powinny unikać znajomości z kolegami, mającymi wrzody lub strupy. Ponieważ jest kilka odmian grzybka czy wysypki, dlatego leczenie domowe może często nie tylko być bezskuteczne ale i prawdziwie niebezpieczne. Lepiej uchronić dzieci od poważnych następstw, wstawiając lekarza, bo choroby skórne w swoich przejawach są bardzo przykre i niesympatyczne.

Dlaczego Chińczyk głoduje

Chiny są krajem rolniczym w wyższym jeszcze stopniu, aniżeli Polska. Ale też na jednego mieszkańca rolnika przypada tam ziemi kilka razy mniej, aniżeli nad Wisłą. O ile bowiem w Polsce — gdy ziemię nadającą się do uprawy podzielimy między całą ludność rolniczą — przypadnie na osobę 0,7 hektara, o

tylko w Chinach ten przydział wyniosłby zaledwie 0,15 hektara, czyli prawie pięć razy mniej.

Ziemia w Chinach wyzyskiwana od tysiącleci, rodzi dotąd tylko dlatego, że ze wszystkich rolników na świecie Chińczyk najpewniej jest najpracowitszy. Urodzaj w Chinach wynosi połowę tego, co na takiej samej przestrzeni w Japonii, jedną trzecią tego, co we Włoszech. Na ziemiach południa, gdzie uprawiany jest ryż, rolnik chiński nie trzyma prawie wcale bydła pociągowego. Woły są tam bardzo kosztowne i pożerają dużo paszy, słomy i t. p. A mimo to widać na polach ryżowych mnóstwo pługów, lecz ciągną je ludzie. Pług nie da się zrobić takim pługiem, dokonywa się motyką; nie więc dziwnego, że te półka ryżowe są takie maleńkie, bo kto byłby w stanie obrócić ręcznie i tak starannie większe pole? Robotnicy podczas pracy na polu ryżowym stoją po kolana w wodzie, a słońce praży ich w nagie plecy. Robotnicy muszą nie tylko pole uprawiać, lecz noszą wodę do polewania i spełniają różne inne roboty, do których rolnik europejski używa konia lub wołu.

Chińczyk-rolnik nigdy nie ma święta. Jedyną przerwę w pracy stanowi dlań wesele lub pogrzeb w rodzinie albo wyjście na targ. Taki targ jest dla całej okolicy najważniejszym wydarzeniem tygodnia. Na targu zawsze się coś sprzedaje, aby za zdobyte w ten sposób pieniądze móc kupić to, co jest w danej chwili do gospodarstwa potrzebne. Jak wygląda śpieszący na targ Chińczyk? Niesie on zazwyczaj towar na drągu; u jednego końca trzonu zwiesza się np. kosz z trzema kurami, a u drugiego — dla równowagi — kamień. Inny zabiera na targ miarkę ryżu lub szynię. Takie towary wiezie się już na wózku popychanym. Większe drogi w Chinach są tak wąskie, jak małe są: mają one zaledwie 90 centymetrów szerokości.

Takie rzeczy stoją w południowej części państwa. Na północy, ściślej mówiąc, na północno-zachodzie życie rolnika upływa nieco inaczej. Tam sieją pszenicę, uprawiają bawełnę i hodują bydło, konie i owce. Tu chłop jada też chleb, chociaż proso oraz gaolan nie przestają być i dla północnego Chińczyka głównymi artykułami spożywczymi.

Tamtejszy chłop bardzo rzadko jest właścicielem uprawianej ziemi. Przeważnie zaś są to dzierżawcy, którzy czynsz wypłacają nie gotówką, lecz częścią urodzaju. Tak np. na polach ryżowych dzierżawca dostaje nieraz za swą pracę 30 proc. urodzaju, a na suchej roli — tylko 20 proc. Jeśli dzierżawcy nie starczy wyżywienia do końca roku, pożyczają od właściciela, ale zwracają żniwach za jedną łopatę ryżu do trzech. Lasów krajobraz chiński wcale nie zna.

CASA JACOB
Avenida João Gualberto, 30 — Telefon 2312
Meble, sienniki i kołery. Ma szyny do szyci wszelkich marek
KUPUJE i SPRZĘDAJE
Meble i wszelkie urządzenia domowe
Sprzedaje na splaty

DYPLOMOWANY LEKARZ DENTYSTA
Jan Skalski
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystryki, starannie i po najniższych cenach.
Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18
Rua Emiliano Peruceta 670
Kurytyba — Paraná

KURS NOCNY BEZPŁATNY DLA DOROSŁYCH
Gimnazjum „Novo Athenaeu” wspólnie z Krową Atheneu mającą na celu rozpowszechnienie nauki, otwarto z dniem 13 maja bezpłatny kurs szkolny dla osób dorosłych, funkcjonujący w nocy. Zapisy codziennie „NOVO ATHENEU”
r. Avaidabam, 278 — Telefon 378

Polskie ołówki 500 rs
Polski chmiel 1.000
Polskie żyłki Cat Prima 800 — 1.000
Polskie kogutki na ból głowy, najlepsze w świecie, 5 sztuk 2.500
FLORECKI — Charutaria Liberty
Pr. Tiradentes 305

Dr. LUDWIK WOLSKI
ADWOKAT
Prowadzi sprawy cywilne, handlowe, spadkowe i kryminalne. Pośredniczy w załatwianiu spraw w Polsce
Rua Brigadeiro Franco, 1488
KURYTYBA

LEKARZE
Dr. Aleksander Dobrowolski
Klinika medyczno-chirurgiczna
Leczenie żylaków, wrzodów, hemoroidów. Chirurgia ogólna. Syfilis, choroby weneryczne. Własne laboratorium do analizy.
KONSULTORJUM: Pracę Tiradentes, 322. Od 10 do 12 i od 3 do 6 godz.
MIESZKANIE: rua 13 de Maio, 879; Telefon 1036.

DENTYŚCI
Dr. JANINA WĄTROBIANKA
CHOROBY DZIECIĘCE I KOBIECE
— PORODY —
KLINIKA OGÓLNA
— WYJAZDY NA KOLONJE —
Konsultorium i rezydencja:
MARECHAL MALLET

Dr. Józef Czaki
Choroby kobiet i klinika ogólna
W czwartki w piątki od 10 do 3.
Apteka Stelfeld ul. Com. Araujo. Zamiat w ZPOKu—rua Visc. Rio Branco, 1197 — udziela porad dla niezamężnych czwartki i piątki od 10 do 11,30
Dla członków Związku Polskiego i ich rodzin cena porady 5\$000

Dyplomowany Lekarz Dentysta
J. Furmaniak
SCHMIDTINGEROWA
Leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie bez bólu, uprawianie sztucznych zębów, szcęk i t. d.
Rua Paula Gomes, 218
Przyjmuje od godz. 8—12 i od 1—5 popoł.

DR. DANTE ROMANÓ
Z praktyką w szpitalach berlińskich Internista Szpitala Ewangelickiego Santa Casa de Misericórdia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny. Leczy syfilis, choroby dróg moczowych i kobiece. Promienie ultrafioletowe, operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i nowotworów, chirurgię pochwy rozrodzonej jajników, przewodów, pęcherza, nerek, żółtaka, płu, gruczołów, wątroby, i t. d.
Konsultorium: Pr. Tiradentes Nr. 554 (nad Apteką Minerwa). Rezydencja: Pracę Senador Corêa, 4.

Dyplomowany dentysta
J. Campelli Filho
KONSULTORJUM:
Rua Emiliano Peruceta, 97
(naprzeciwko Szkoły Normalnej)
PORADY od 9—11 i od 1—6

Dr. Carlos Heller
z praktyką w szpitalach w Hamburgu, Paryżu i Wiedniu. Szef kliniki ginekologicznej i акушерства. Klinika medyczna. — Choroby pierśsiowe, skórne, piciowe. — Promienie ultrafioletowe.
Konsultorium: — Farmacia Avenida, av. João Pessoa, 68 — od 10,30 do 11,30 i 4 do 6. — Farmacia da Ordem Pracę da Ordem od 9 do 10.
Telefony: Konsultorium 875 Mieszkanie 424

Maria Kryńska
Dyplomowany Lekarz-dentysta
przyjmuje od 1 do 6 pop.
Ul. Ebanu Pereira nr. 356
Telefon 1-2-8-8

DR. M. ISAACSON
Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Paradyjskim
Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Dżateria. Promienie ultrafioletowe.
Konsultorium: Pracę Zacharias, 622 2-gie piętro. Tel. 1163. Rezydencja: Rua 7 de Setembro 3775 Tel. 2-8-9.

„A BRANDINA“
Wielka parowa fabryka cukli-ków pierwszorzędnych, pastylek gumowych, pomadek i t. d.
Cukierki malinowe, kokosowe, miętowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne i gumowe. Oprócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po bardzo niskiej cenie. — Upraszają się Szanownym Rodakom o łaskawą przekożanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki
„A BRANDINA“
Specjalność fabryki:
Jaja cukrowe i
BRACIA SOBANIA
Rua Nunes Machado, 300—304
Curityba - Telefon, 1423 - Paraná.

UZYWANY
oficjalnie w wojsku
ELIXIR „914“
Po kilku dniach użycia tego lekarstwa zauważyć można:
1.)—Krew czystą, wolną po wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
2.)—Zniknięcie pryszczów, egzem, wrzodów, swędzenia, ran jęczących etc.
3.)—Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy.
4.)—Zniknięcie objawów syfilitycznych i wszelkich niedomagani spowodowanych przez syfilis.
5.)—Zołądek i kisielki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914“ nie atakuje żołądka i nie zjawia jodu. etu.
Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew które posiada świadectwa szpitali od specjalistów o chorób syfilitycznych.
PODWOJNE FLASZKI zawierają 2 razy więcej płynu „ELIXIR 914“ a kosztują o 20 proc. mniej, niż dwie zwykłe flaszki.

YANTOL
czyści krew i wzmacnia organizm
Do nabycia we wszystkich lepszych aptekach i składach aptecznych

Calcoform
No nabycia we wszystkich aptekach

pełni niepokoju zaryzykować się i kroków od niego.
nego sobie B ręcina. Miejsce sp tkania miał być obóz, gdzie zastawały wozy i cały bogact kolonny.

Na pobojuwiskach

Potyczka rosyjsko-japońska
Spór graniczny japońsko-ruski o granice Mandżukuo poczynił się wkrótce. Dnia 26. 7. oddział 300 żołnierzy bolszewickich zaatakował jedno z miast Mandżurskich. Siły Mandżukuo, wspierane przez Japończyków, stawiały czoło natarciu i odparły atak. Potyczka trwała od 5 do 11 przed południem, poczem Rosjanie opuścili plac boju, zostawiając zabitych i rannych.

W Chinach
W ubiegłym tygodniu Japończycy przygotowali ofensywę na miasto Hankow nad rzeką Jangtse, obecną siedzibę rządu chińskiego. Wiadomości, jakie nad-

chodzą stamtąd, są sprzeczne, bo tak Japończycy jak Chińczycy przypisują sobie korzyści. Samoloty japońskie obrzuciły na nowo bombami miasto Kanton na południu Chin, wyrządzając wielkie szkody.

W Hiszpanii
W ub. tygodniu próbowali ofensywy rządownicy, w kierunku z Barcelony na Saragossę, natrafili jednak na silny opór. Madryt był znów bombardowany przez powstańców. Utrzymują się pogłoski, że obie strony są wyczerpane i byłoby skłonne, za radą Anglii, do wypowiedzenia służby cudzoziemskim ochotnikom oraz do zawarcia rozejmu.

Z dnia

— Rząd angielski zaproponował Pradze swoje usługi dobrego pośrednictwa w sprawie z Niemcami sudeckimi. Oferta będzie przyjęta. Za pośrednika służby będzie znany polityk angielski Runciman.

— W Palestynie zaszyły nowe starcia między Arabami i Żydami. Na targowisku w Hajfie wybuchła bomba o wielkiej sile, która zabiła na miejscu 39 osób a raniła 50. Porozszarpało ludzi na strzępy. Straszny był widok kawałków ciał ludzkich, pomieszanych z ogrodowizną. Bomba wybuchła wśród Arabów, co wskazuje na rękę żydowską przy jej podłożeniu. W następstwie doszło do zamieszek i starć arabsko-żydowskich w Jerozolimie Tel-awiwie i innych miastach.

— Na gubernatora Porto Rico, wyspy należącej do Stanów Zjed. a położonej na Atlantyku między Ameryką półn. i połudn., dokonano zamachu, strzelając doń z rewolweru. Gubernator Blanton Winship wyszedł cało, a sprawca został na miejscu rozstrzelany przez osłaniającą gubernatora policję.

— Brazyl. okręt szkolny „Almirante Saldanha”, odbywający podróż ćwiczebną po morzu Antylnskim, najechał na skały w pobliżu wyspy Porto Rico i czeka na przyływ morza, aby mógł być ściągnięty.

— W Rumunii odbył się z wielkimi honorami pogrzeb Marii, królowej-matki.

— Na linii Bukareszt — Warszawa spadł w piątek samolot komunikacyjny, rozbijając się i powodując śmierć pasażerów. Zginął japoński ataché wojskowy w Warszawie, poniosło śmierć kilku lekarzy i oficerów rumuńskich i polskich.

— Były porucznik Severo Fournier, komendant ataku majowego na pałac Guanabara w Rio, został skazany przez trybu-

nał bezpieczeństwa narodowego na 10 lat więzienia.

— W Paranaguá jeden z samolotów wojskowych zmuszony był zawrócić z drogi skutkiem wielkiej mgły, jaką spotkał w drodze na południe. Przybywając na lotnisko tutejsze, zawadził o druty elektryczne, które były niewidoczne skutkiem zamglenia. Na szczęście, załoga wyszła cało.

Drzewa owocowe, szczepione i aklimatyzowane. Jaja i kury najlepszych ras.
Drzewka znanych pomarańczy Bahijskie, Pera, Natal, Seleta i inne. Mimosy, Limy, Grusze, Macieiras, Sliwki, Jaja i kury leghorn białe i perdis Rhode Island i Gigante negra. Zakład ogrodniczy i hodowla kur mieszczą się w ostatniej kwadrze nowego prz. e. dłużenia Avenidy Iguassu, miejsce wskazuje tablicą z napisem „Arvores Frutiferas A. Destelani” (tylko 300 metrów od tramwaju)

TARYFA OGŁOSZEŃ

Za 1 centymetr 1-linowy wewnątrz numeru 1\$000
Na ostatniej stronie 2\$000
Na 1-szej stronie 4\$000
Ogłoszenia towarzystw i nekrologi 50 proc. taniej
Należności za ogłoszenia opłaca się z góry

Minister Beck w Kownie

(PAT). W drodze do Rygi min. Beck zatrzymał się krótko w Kownie. Oto, co pisze z tej okazji warsz. „Kurier Czerwony”. Cztery miesiące minęły właśnie od incydentu który stał się punktem zwrotnym w stosunkach Polski i Litwy. Droga przebyta w ciągu czterech miesięcy jest długa. Stosunki polsko-litewskie coraz bardziej zbliżają się do tego czym stosunki pomiędzy sąsiedzkimi państwami być powinny. Symbolem tej normalizacji jest wczorajszy „kwadrans” ministra Becka w Kownie. Przed pół rokiem niepodobna byłoby wyobrazić sobie, że minister spraw zagr. R. P. podejmowany będzie w stolicy Litwy. Samolot którym udawał się na Litwę omijałby skrajnie terytorium litewskie. Dziś natomiast samoloty polskie w drodze na północny wschód przelatują nad Litwą, a od 15 bm. Kowno stanie się z jednym z etapów bałtyckiego szlaku „Lotu”. Rozmowa odbyła

przez ministra Becka z witającym go wiceministrem spraw zagr. Litwy Urbszyssem, jest pierwszym spotkaniem członków rządów obu państw, które się odbyło nie na neutralnym genewskim gruncie i przez to nabiera wymowy, jako przykład ewolucji stosunków polskolitewskich. Poruszając dalej kwestię rozpoczętych rokowań gospodarczych i nawiązując do przemówienia p. Skirpy, że „krok za krokiem oba rządy starają się dojść do porozumienia w odniesieniu do rozmaitych zagadnień pismo wiceministra Becka w Kownie, przedstawiło, iż dzieje się to z pożytkiem dla obu krajów oraz dla sprawy szerszej, twórczej współpracy państw położonych nad Bałtykiem i związanych licznymi wspólnymi interesami.

Polska i Norwegia
Po powrocie z Rygi, gdzie przyjaźń polsko-litewska została silnie podkreślona, minister Beck ma zamiar udać się do Norwegii.

Sławny śpiewak polski JAN KIEPURA mówi o doniosłości naszej muzyki

(PAT). — Znakomity śpiewak polski, Jan Kiepusza, udzielił wyjaśnień warszawskiemu piśmiom w sprawie opery stołecznej, przy czym jako znawca teatrów i oper światowych, omówił rolę muzyki polskiej na scenie międzynarodowej i jej potrzeby.

— Opera nasza — mówił Jan Kiepusza — powinna się nazywać nie Warszawska, ale Opera Narodowa, ponieważ powinna być centralną polską instytucją muzyczną, dającą możliwości ludziom o naprawdę światowych talentach by nieść imię Polski po całym świecie. Chciałbym — mówił Kiepusza — aby taka instytucja dała nam możliwość wychowania następców Chopina, Moniuszki, Paderewskiego, Szymanowskiego, a z pośród śpiewaków następców Reszków, Kochańskiej, Dydura. Niewolno zapominać, iż nazwiska tych wielkich muzyków i śpiewaków tworzyły oblicze duchowe Polski wtedy, gdy jej jako państwa nie było.

Ci ludzie zresztą są do dziś dnia jednym z najważniejszych polskich „eksportów ducha”. Nawiązując do opinii, którą tu i ówdzie się słyszy, że opera już się przestarzała, Kiepusza zaprzecza temu, proponując spojrzeć jak opery pracują gdzieś indziej np. Teatr Operowy Metropolitan w N. Yorku, który jest zawsze przepelniony. Trzeba też pamiętać że i u nas to powodzenie było za czasów dr. Młynarskiego. Następnie pragnie ustalić, że nigdy nie miał zamiaru zostać dyrektorem Opery w Warszawie. Chciał tylko i dołoży wszelkich starań, aby ten, który się podejmie prowadzenia Opery uzyskał możliwości jej prowadzenia. Pragnąłby nawiązać kontakt Opery w Warszawie z operami zagranicznymi. Potrzeba, aby nasi artyści przynajmniej na okres przejściowy współpracowali z ludźmi z zagranicy, mającymi duże doświadczenie. Pod tym względem Kiepusza mógłby przyrzec wiele. Może powiedzieć, że jego koleżdy z zagranicy będą tu przyjeżdżać i to na warunkach, na jakie my sobie możemy pozwolić. Kiepusza rozmawiał z Rodzińskim, który oświadczył, że na parę miesięcy mógłby przyjechać. To samo oświadczył reżyser oper w Mediolanie i Wiedniu, oraz kapelmistrz z La Scali.

W końcu wyraził pewność, iż mamy wielu artystów, którzy po upływie półrocznej pracy pod ścisłą kontrolą naszych i zagranicznych kapelmistrzów i reżyserów będą naprawdę świetni i ten sam zespół warszawski z pewnymi zmianami stworzy cudowną operę. Mamy ludzi — oświadczył Kiepusza — mamy talenty, z których możemy stworzyć wielką operę narodową, która by była naszą dumą.

Dr. Bronisław Ostoja Roguski ADWOKAT

Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze, inwentarze, naturalizacje
Przyjmuje pełnomocnictwa do załatwiania wszelkich spraw przy
urzędach stanowych i federalnych

Biuro — Praça Tiradentes, 509, 2-e piętro — Od 9—11 i od 3—5

Uniwersytet amerykański otwiera dział studiów o Polsce

(PAT). W uniwersytecie pittsburskim odbyła się inauguracja sali polskiej, poświęconej studiom polskiej literatury i sztuki. Przy tej sposobności, ambasador R.P. — J. Potocki wygłosił przemówienie, w którym dał wyraz nadziei, że polska sala stanie się żywą pamiątką polskich tradycji w Pittsburgu. „Stulecia przyjaźni — mówił ambasador — złączyły Polskę z Ameryką. We wszystkich dziedzinach pracy ludzkiej

spotykały się nasze dwa kraje, we wspólnych wysiłkach. Były czasy, w których walczyliśmy razem, na wspólnych polach bitew.” W zakończeniu mówca wyraził nadzieję, że ci, którzy znajdują się w tej polskiej sali, będą zawsze pamiętali nie tylko o ulatwieniu, które tu znajdują, w swych studiach, ale także o tradycjach polsko-amerykańskich, które ta sala reprezentuje.

Czesi prześladowają nadal Polaków

(PAT). W związku z zajęciami przedwyborczymi, wywołanymi prowokacją czeskich działaczy w podgórskiej wiosce Karpentnej na Śląsku w czasie polskiego ogniska harcerskiego władze czeskie aresztowały 5 członków Zw. Polaków, zaś następnego dnia jeszcze trzech. Aresztowania wywołały ogromne oburzenie wśród ludności polskiej, która uważa je za chęć zastraszania i osłabienia wrażeń porażki jaką miejscowe czynniki czeskie poniosły w wyborach gminnych i przy zapisach szkolnych. W związku z tym poseł Wolf zwrócił się telegraf. do premiera Hodzy protestując przeciwko samowoli miejscowych organów policyjnych,

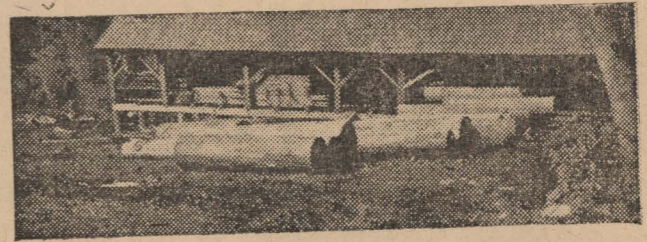
żądając ścisłych dochodzeń. Na skutek doniesień organów policyjnych — władze sądowe czeskie wytoczyły postępowanie karne przeciwosy Zw. Polaków polskowski Wolfowi i kilku innym członkom polskich organizacji z przemówienia na wiecach przedwyborczych. Wszyscy odpowiedzialni mają za przestępstwa z ustawy o ochronie Republiki. Zw. Polaków zwołał wiec w Nowym Boguminie, gdzie ludność polska solidaryzuje się z żądaniem pełnych praw obywatelskich i autonomii w dziedzinach życia społecznego i publicznego w których ludność polska była wynaradawiana i upośledzana. W walce z tymi organami policyjnymi, o to ludność polska nie ustanie.

Fabryka gotowych ubrań Alfaiataria Paris

PRACZA TIRADENTES, 808
Posiada na składzie wielki wybór kamizolek i ubrań gotowych. Sprzedaż hurtowa i detaliczna. Na żądanie wykonujemy zamówienia w ciągu 10-ciu godzin. — Duży wybór pał dla pań.

Filia: TINTURARIA ROMANIA
Farbujemy i czystymy ubrania oraz przepraszamy kapelusze. Na składzie duży wybór ubrań nowych i używanych
Robota gwarantowana
Rua Cruz Machado, 38 (róg Praça Tiradentes)
Filia: CASA PARA TODOS
Rua Barão do Rio Branco, 556 — Curitiba

Rio das Cobras JAGODA



Tartak na kolonii Jagoda

Nowa i największa Kolonia w Paranie
położona w okolicy bardzo dużej przyszłości na prawym brzegu rzeki Iguassu blisko traktu Guarapuava-Foz do Iguassu. Niebywały nigdzie ogromny procent ziemi pierwszej klasy zupełnie równej, nadającej się do uprawy pługiem. Informacji udziela się w Kurtybie, przy ul. Ermelino de Leão 15, piętro 1, lub na kolonii Rio das Cobras (Jagoda) (municypium Guarapuava), za osadą Laranjeiras. PROSPEKT ILUSTROWANY wysyłamy na żądanie. Wystarczy wypełnić czytelnie i dokładnie poniższy kupon i przelać nam.

Adres dla listów:
CIA CO'ONIZADORA E MERCANTIL PARANAENSE S. A.
Caixa postal 222, Curitiba — Parana

Do Parańskiej Spółki Kolonizacyjno-Handlowej, Proszę przysłać mi prospekt kolonii Rio das Cobras (Jagoda) Imię i nazwisko _____ Pocztą _____ Kolonia _____ Stacja kolejowa _____ Stan _____

UWAGA: Wystrzegać się „fazendeirów”, proponujących sprzedaż terenów. Tytuły własności w Paranie są często nieuregulowane, i koloniści, nabywający ziemię z rąk prywatnych, są narażeni na podwójne płacenie

O memorial e os documentos a que se refere o Decreto-Lei n. 58 de 10-12-1937, artigo 10, estão depositados no registro Imobiliário de Guarapuava

SUL AMERICA CAPITALIZAÇÃO NAJWIĘKSZA KOMPANIA KAPITALIZACYJNA W AMERYCE PŁD.

AMORTYZACJE W LIPCU

Dnia 30 lipca o godz. 14-tej odbędzie się w Rio de Janeiro ciągnięcie amortyzacyjne tytułów za ten miesiąc, a w losowaniu biorą udział wszystkie tytuły.
ODNOWIENIE TYTUŁÓW ZALEGAJĄCYCH
może być uskutecznione do tegoż dnia do godz. 13 w biurze Komp. w Kurtybie, ul. B. do Rio Branco, 39, gdzie można uiszczać wpłaty.
Prospekty, informacje i nabywanie tytułów w naszym biurze przy ul. B. do Rio Branco nr. 39.
UWAGA: Poczynając od czerwca losowanie naszych tytułów będzie się odbywało o godzinie 2 zamiast o 3 popoł. — Nasze biuro w Kurtybie funkcjonuje w dniu ciągnięcia bez przerwy od 9 do 1 popołudniu.

PANOWIE ROLNICY!

Dlaczego macie robić próby z niepewnymi produktami, skoro NAWÓZ

Especial
Mączka kostna
Autoclavada
Import bezpośredni



Superfosfat 18-20% w workach plombo-wanych
Główny Skład SALETRY CHILIJSKIEJ
Fabryka nawozów sztucznych Parana
Albano Boutin & Cia
Av. Capanema, 155 — Curitiba
Parana — Caixa Postal, 332
Telefon 2-2-6

Już dowiódł najlepszej jakości

Kolonisci! Uwaga!

Do pracy w gospodarstwie polecam Wam narzędzia mego wyrobu, znane już szeroko i wypróbowane, najlepszej jakości
Ostrza do plugów, Hamulce do wozów, Miernicze do prostej słomy

Żądajcie tych wyrobów mojej marki w Waszych sklepach. Jeśli nie otrzymacie, piszcie wprost pod adresem:
Stanisław Szezyplor ZAKŁAD MECHANIZNY
Contenda via Guajuvira Parana

Polecaj „Gazetę” sąsiadom

REDAK
I ADMINI
Rua 23. Per
(dawniej A
Telefona
Prenumerat
W Brazyli
W Argentynie
Zagranicą
Płatność
Cena mame
za Kurytyb

NR 3

6.

W przed
odrodzenia
rą będzie
padzie, ws
Sierpnia 19
wyruszeniu
ców na bój
dległość na
gólnego bla
jakże dala
owych dni,
leżały spęta
szło niewoli
ne zabory
sio już cale
wychowany
W dzieja
dzień 6-ty S
czesne mi
setki strze
przez Piłsu
Olean'ów
jaka zerwał
przechodzi
dzie niesko
pochodem.
jącego po s
by i stracer
czystego dr
Poszli...
pot przema
krakowskie
ślad za nin
ne spojrze
spodłonych
„Rzekłicie
pluście w
—nie byli
bo z nami
— śpiew
gionowa, a
pierwotnego
Brygady”
została pra
w obecnej
Przeszli...
owoczesny
ustricka, m
aramatami,
biła na pow
mendanta
generała a
Ermollego.
Poszli w
Krzywopłot
Polską Gór
Szczypionki
obych i da
Syberii i M
Italie.
Długi i o
Cóż mówić
drodze, o j
gnistości. C
cie, bo oto
nie doszli
Cztery l
wracają: R
ków, Smig
blinie, Kom
szawie. Jak
nęły posta
Besselerów
prawda, że
nie było?”
Przeszli
w perspek
Czyn Legio
oddali, ows
mion symb
łączną wła
nasadzili b
bejntuje o
gdziekolwiek
li udział w
niepodległo
Na grun
wsze słowo
się wielk
praw ciemi
skiego, Ry
zydentowi
tych wielki
są wypisan
w każdym
nigdy nie z
nej a szła
bejentereso
li dla owej
jaką była P

W
jasn